

VÝROČNÁ SPRÁVA AMAVET 2025

ASOCIÁCIA PRE MLÁDEŽ, VEDU A TECHNIKU

LÍDER V NEFORMÁLNOM VZDELÁVANÍ NA SLOVENSKU

VÝROČNÁ SPRÁVA AMAVET 2025

Asociácia pre mládež, vedu a techniku

Bratislava

2026

OBSAH

Prológ	4
AMAVET SYSTÉM – Hravý experiment ako nástroj vzdelávania	6
Členovia a analýza aktivít	8
Kam všade vycestovali v roku 2025 víťazi Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024	9
Zrodila sa hviezda – opäť v AMAVET-e	12
Profil AMAVEŤÁKA Nina FREČKOVÁ	15
Slovenské úspechy víťazov Festivalu vedy a techniky AMAVET na súťaži Exporecerca Jove v Barcelone	20
Chlapci dokázali skoro nemožné!	23
Unikátna príležitosť odprezentovať jeden z výsledkov AMAVET-u pred prezidentami na samite S3	25
Oslava mladých digitálnych talentov	26
Mladí slovenskí vedci z AMAVET-u v Bruseli	29
Súťaž autonómnych robotov RoboRAVE Slovensko 2025	33
Valné zhromaždenie občianskeho združenia AMAVET	34
AMAVEŤÁCI bodovali na Trenčianskom robotickom dni	36
Víťazka z AMAVET-u vo Švajčiarsku	38
Najväčšie svetové víťazstvo amaveťáka	40
Rozhovor so svetovým víťazom Adamom Kovalčíkom	42
Festival 4 živlov AMAVET 2025: Malí vedci, veľké objavy	46
Stretnutie mladých géniov pri Niagarských vodopádoch	49
Učiteľská osobnosť Slovenska za rok 2024 opäť s AMAVET-om	55
Praktikanti v AMAVET-e	57
Ľudmila Kvašňovská na medzinárodnej ceste za poznaním	58
Leto 2025 s AMAVET-om	61
AMAVET klub 967 na Majstrovstvách Európy v RoboCup	63
Zvukotesná miestnosť – cesta k porozumeniu sveta nepočujúcich	65
Nezabudnuteľná cesta víťazov FVAT na MILSET ESI 2025	67
RoboRAVE International 2025 v Pekingu	69

Cesta slovenských víťazov Festivalu vedy a techniky AMAVET na EUCYS 2025 v Rige	70
NOC VEDY 2025 - Chaos v službách poznania	72
NOC VEDY 2025 - Hľadanie poriadku v nepredvídateľnom svete	73
CESTY ZA VEDOU v roku 2025	75
Očarujúca príroda, veľkolepé historické pamiatky, malebné mestá a šum mora - SLOVINSKO	76
Vedci bez veku	77
Dva príklady z činnosti AMAVET klubov	79
Mladí vedci zo severovýchodu na štarte	81
Banskobystrický krajský Festival vedy a techniky AMAVET	82
Krajské kolo Festivalu vedy a techniky AMAVET v Nitre	83
Krajský FVAT 2025 v Partizánskom	85
Mladí vedátori opäť zažiarili v Žiline	88
Mladí výskumníci z Bratislavského a Trnavského kraja zažiarili na krajskom kole FVAT AMAVET 2025	89
Festival vedy a techniky AMAVET 2025 otvoril Týždeň vedy a techniky na Slovensku	90
35. výročie AMAVET	
Slávnostný galavečer vzdával úctu vedúcim klubov	93
Epilóg - Vytrvalosť sa stretla s uznaním	96
Sieň vedátorských talentov AMAVET 2025	97
Publikačná činnosť - AMAVET Revue	99
Analýza financovania 2025	101
Podakovanie	102

PROLÓG

35-ty rok AMAVET-u v znamení ADAMA KOVALČÍKA

Nebolo tomu tak dávno, čo som prvýkrát prihlasoval svoju prácu na Festival vedy a techniky AMAVET. V tú dobu by som nikdy neveril, že o dva roky to budem práve ja, kto bude stáť na pódiu ako celosvetový víťaz stredoškolských vedecko-technických súťaží.

Výhra ISEF 2025 pre mňa znamenala úspešné ukončenie stredoškolskej výskumnej kariéry a dodnes tvorí obrovskú motiváciu v mojej práci. Aj malé Slovensko dokázalo, že sa to dá! Ešte predtým, ako stihlo lietadlo pristáť na Viedenskom letisku, som bol témou číslo 1 slovenského internetu. Vzbudilo to priam až nečakané nadšenie a za túto podporu som neskutočne vďačný. **Poukázalo to na doteraz - pre väčšinu verejnosti - dobre skrytú komunitu slovenských mladých vedcov. Tento príbeh bol vypočutý aj u najvyšších ústavných činiteľov a verím, že moja komunikácia upozornila aspoň na nedostatky, ktoré ako mladí vedci na Slovensku máme.**

No netreba zabúdať na začiatky tohto príbehu. **Nebyť AMAVET-u tak by bol môj život dnes výrazne odlišný.** Len vďaka vytrvalej pomoci tohto neskutočného tímu ľudí, sa môžeme chváliť takým úspechom. Od príprav na prezentáciu až po organizovanie výpravy, AMAVET robí všetko preto, aby naše výsledky boli čo najlepšie. **No najviac som AMAVET-u vďačný za obrovskú motiváciu vo výskume. Je to jediná organizácia, ktorá odovzdáva ocenenia, o ktoré sa oplatí bojovať.** Katowice, Londýn a Columbus, vďaka vede som precestoval kus sveta, rozprával sa s kolegami z celej zemegule a práve tieto zážitky z cestovania ma tlačili pracovať na mojom výskume čo najviac. Dnes už sa len s nadšením pozerám na mojich mladších kolegov a držím im palce, nech aj oni dovezú naspäť domov cenné úspechy.

Adam Kovalčík,
*absolútny víťaz na najprestížnejšej vedeckej projektovej súťaži
stredoškôľakov na svete – Regeneron ISEF 2025, USA*

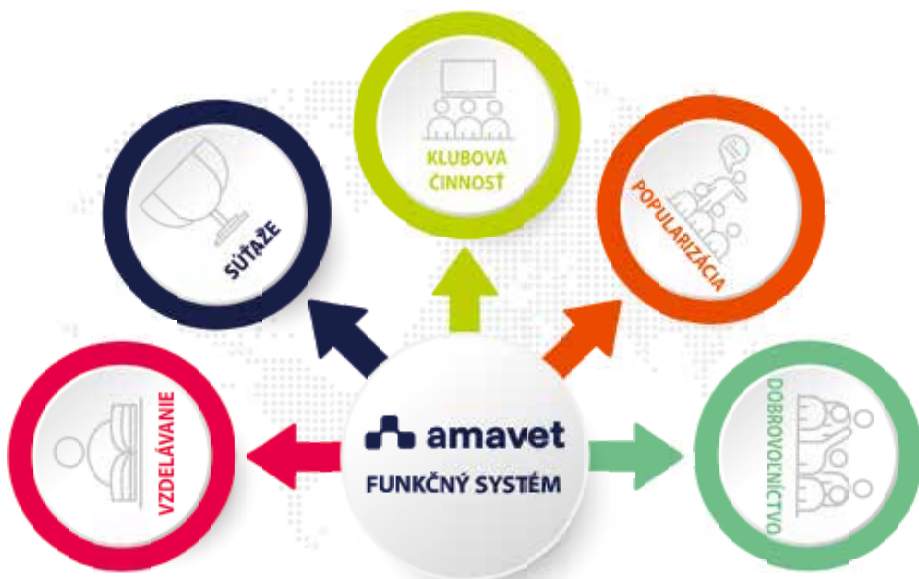
AMAVET SYSTÉM – Hravý experiment ako nástroj vzdelávania

Asociácia pre mládež, vedu a techniku (AMAVET) v roku 2025 už 35 rokov vytvára neformálnym vzdelávaním deťom a dospelávajúcej mládeži priestor k tomu, aby mali možnosť vo voľnom čase rozvíjať svoj osobnostný aj odborný potenciál. **AMAVET je na Slovensku lídrom v neformálnom vzdelávaní. Hravý experiment je základom neformálneho vzdelávania AMAVET-u.**

Činnosť AMAVET-u je možné rozdeliť do piatich základných pilierov, ktoré na seba prirodzene nadväzujú ako funkčný systém:

1. klubová činnosť
2. popularizačné aktivity
3. súťaže pre deti a mládež
4. dobrovoľnícka práca mládeže
5. vzdelávacie aktivity

HRAVÝ EXPERIMENT - VEDECKÝ EXPERIMENT

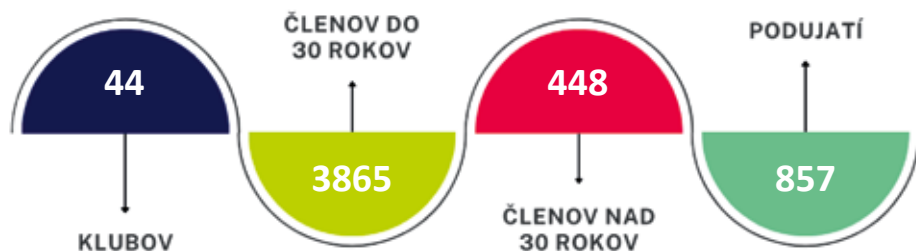
AMAVET hravo a tvorivo motivuje deti k vlastnému bádaniu a tvorbe vedátorských projektov. Najmä organizovaním rôznych súťaží vytvára pre žiakov základných a stredných škôl z celého Slovenska priestor na sebarealizáciu. Pri príprave na súťaž žiaci odhaľujú vlastné schopnosti tým, že hravým spôsobom bádajú vo všetkých oblastiach života. Už od ranného veku je pre dieťa prirodzená otázka PREČO? Toto využíva AMAVET pri organizovaní súťaží v prírodných a technických vedách, kde si žiaci niekedy ani neuvedomujú, že bádajú a hrajú sa na vedátorov. Otázkou PREČO prebúdajú v sebe prirodzenú túžbu mladých ľudí po poznávaní a hľadaní odpovedí na otázku AKO.

V roku 2025 zorganizoval AMAVET už 28. ročník súťaže FESTIVAL VEDY A TECHNIKY AMAVET (FVAT), kde súťažiaci žiaci ZŠ a SŠ najskôr na krajských kolách, z ktorých postupujú na celoslovenské finále a odtiaľ tí najlepší svoje vedátorske projekty obhajujú na svetových súťažiach a prehliadkach. A veru, veľmi často s výbornými výsledkami! A práve rok 2025 to podčiarkol - **Adam Kovalčík sa stal absolútnym víťazom na najprestížnejšej vedeckej projektovej súťaži stredoškolákov na svete – Regeneron ISEF 2025, USA.**

Festival AMAVET je „vlajkovou loďou“ súťaží, ktoré organizuje. Už druhý rok bol oficiálnym otvorením Týždňa vedy a techniky na Slovensku, za účasti najdôležitejších reprezentantov vedy a techniky na Slovensku.

Ďalšími, nie menej významnými sú Festival štyroch živlov AMAVET (F4Ž) pre žiakov základných škôl, ktorí súťažiaci so svojimi vedátorskými projektami. Konferenčná súťaž JUNIOR INTERNET AMAVET (JI) je skvelou príležitosťou pre všetkých žiakov a študentov, ktorí sa zaujímajú o digitálne technológie a chcú sa nechať inšpirovať najnovšími trendmi v oblasti IT.

ČLENOVIA A ANALÝZA AKTIVÍT

- Počet okresov: 29
- Počet klubov: 44
- Členovia nad 30 rokov: 448
- Členovia do 30 rokov: 3865
(do 15 rokov: 2289, 15–30 rokov: 1576)
- Základné kolektívy: 150
- Stretnutia ZK (pravidelná činnosť): 8016
- Počet podujatí spolu: 857
- Jednodňové: 712
- Viacdňové: 75
- Pobytové: 5
- Vzdelávacie: 25
- Medzinárodné: 25
- Informačné / edičné: 9

KAM VŠADE VYCESTOVALI V ROKU 2025 VÍŤAZI FESTIVALU VEDY A TECHNIKY AMAVET 2024

Úspech vo Festivale vedy a techniky AMAVET nie je len o uznaní doma. Je to kľúč k neuveriteľným príležitostiam po celom svete! Účasť slovenských mladých vedcov na prestížnych medzinárodných podujatiach je výsledkom **dlhoročnej spolupráce s partnerskými organizáciami**, kde odborná hodnotiacia komisia nominuje tie najkvalitnejšie vedecko-technické projekty na reprezentáciu Slovenska.

VIAC NEŽ LEN SÚŤAŽ, ALE STRETNUTIA, KTORÉ MENIA ŽIVOTY

Víťazi Festivalu vedy a techniky AMAVET nezískavajú len možnosť prezentovať svoje projekty pred medzinárodným publikom. Tieto cesty sú o **spoznávaní mladých ľudí s podobnými záujmami**, o nadvязovaní priateľstiev, ktoré prekračujú hranice, a o zážitkoch, ktoré formujú ich budúcnosť. Každé podujatie ponúka jedinečnú kombináciu vedeckej práce, kultúrneho obohatenia a osobného rastu.

EUCYS – EURÓPSKA ELITA MLADÝCH VEDCOV

European Union Contest for Young Scientists (EUCYS) patrí medzi najväčšie a najprestížnejšie európske podujatia pre mladých výskumníkov. Táto súťaž organizovaná Európskou úniou sa každoročne koná v inej európskej krajine, čo účastníkom umožňuje spoznať rôzne kultúry a vedecké komunity naprieč kontinentom.

Účastníci okrem **finančných odmien** majú možnosť získať **stáže v európskych inštitúciách** ako CERN (Európska organizácia pre jadrový výskum), ESA (Európska vesmírna agentúra) či EMBL (Európske laboratórium molekulárnej biológie). EUCYS nie je len o cenách – je to o **prepojení s európskou vedeckou komunitou** a o vytváraní kontaktov, ktoré môžu ovplyvniť celú kariéru mladého vedca.

REGENERON ISEF - SVETOVÁ ŠPIČKA VEDECKÝCH TALENTOV

Regeneron International Science and Engineering Fair (ISEF) je **najväčšia a najprestížnejšia súťaž** pre stredoškóľakov na svete, ktorá sa

koná každoročne v Spojených štátoch amerických. Na toto podujatie sú vyslané **najlepšie projekty zo všetkých krajín sveta**.

Každoročne tu prezentuje projekty **takmer dvetisíc mladých ľudí** z celého sveta. Účasť na ISEF je **nezabudnuteľný zážitok**, stretnutie s tisíckami mladých vedcov, možnosť prezentovať pred expertmi z NASA, MIT, Harvardu a ďalších svetových inštitúcií, a vytváranie globálnej siete kontaktov. Víťazi môžu získať nielen finančné odmeny, ale aj štipendijné programy a granty na ďalšie štúdium.

GENIUS OLYMPIAD

Genius Olympiad je jedinečná medzinárodná súťaž s **environmentálnym zameraním**, ktorá sa každoročne koná na **Rochester Institute of Technology (RIT)** v Rochesteri, štát New York, USA. Naši víťazi z kategórie Science tu prezentujú svoje projekty pred medzinárodnou odbornou komisiou.

Súťaž sa vyznačuje zameraním na **environmentálne aspekty** – klimatickú zmenu, ochranu prírody a udržateľnosť. Účastníci prichádzajú z viac ako 65 krajín a finalisti majú možnosť získať štipendijné programy pri prijatí na RIT. Každoročne je pripravený **výlet k Niagarským vodopádom** – jednému z najslávnejších prírodných divov sveta. Okrem súťaže čakajú na účastníkov rôzne **poznávacie a prepájacie aktivity**, ktoré pomáhajú vytvárať priateľstvá medzi mladými ľuďmi z celého sveta.

SWISS TALENT FORUM

Swiss Talent Forum sa odlišuje od ostatných podujatí. Nie je to súťaž ani prehliadka, ale inovatívne fórum vo Švajčiarsku, kde sa stretávajú najtalentovanejší mladí ľudia zo sveta.

Približne 70 mladých vedcov z viac ako 30 krajín sa zúčastňuje päťdňového intenzívneho programu v Centre Loewenberg v Murtene. Každoročne je stanovená **nová téma**, kde účastníci v **multikultúrnych skupinkách brainstormujú a hľadajú kreatívne riešenia** pod vedením odborníkov a špecializovaných výskumníkov. Swiss Talent Forum je o **zážitku, skúsenostiach a naberaní zručností**. Účastníci získavajú prístup k expertom, podnikateľom a myšlienkovým lídrom, pričom budujú globálnu sieť kontaktov, ktorá im môže slúžiť celý život.

BELGIAN SCIENCE EXPO

Belgian Science Expo ponúka našim víťazom možnosť cestovať priamo do **Bruselu**, hlavného mesta Belgicka a Európskej únie, kde prezentujú svoje projekty v partnerskej organizácii medzi medzinárodnými účastníkmi.

Ide o výborne zorganizované podujatie s príjemnou atmosférou a skvelou organizáciou. Naši víťazi môžu vidieť **krásne miesta v Bruseli** ako Grand Place, Atomium, inštitúcie EÚ a zároveň prezentovať projekt **v anglickom jazyku** pred medzinárodným publikom. Je to skvelá príležitosť na získanie praktických skúseností s medzinárodnými prezentáciami a networking s mladými vedcami z celej Európy.

EXPORECERCA JOVE

Exporecerca Jove je významná španielska súťaž mladých vedcov, ktorá sa koná v Barcelone. Naši účastníci **súťažia v medzinárodnej kategórii** spolu s mladými vedcami z celého sveta.

Na podujatí sa zúčastňuje viac ako 250 mladých ľudí, pričom ich hodnotí viac ako 150 členov poroty z akademického a priemyselného prostredia. Študenti si navrhujú vlastné výstavné stánky a prezentujú svoje projekty v profesionálnom prostredí. Účastníci majú možnosť **spoznať krásy Barcelony**: Sagrada Familia, Park Güell, gotickú štvrť a prezentovať projekt pred **množstvom mladých Španielov**, čo vytvára živú a inšpirujúcu atmosféru.

ESE/ESI

Expo Science Europe (ESE) a **Expo Science International (ESI)** sú ďalšie prestížne prehliadky vedecko-technických projektov, na ktoré s **každoročnou striedavosťou** vysielame víťazov Festivalu vedy a techniky AMAVET.

ESE sa koná v rámci Európy, zatiaľ čo ESI má celosvetový dosah. Každý rok sa podujatie koná v inej hostiteľskej krajine. Okrem možnosti **prezentácie projektov** organizátori zabezpečujú **rôzne programy v rámci miest**, kde sa podujatie nachádza. Kultúrne návštevy, workshopy a networkingové aktivity umožňujú účastníkom spoznať hostiteľskú krajinu a vytvárať medzinárodné kontakty.

Cesty víťazov Festivalu vedy a techniky AMAVET sú **oveľa viac než len príležitosť prezentovať svoje inovácie a nápady na medzinárodných scénach**. Sú to zážitky, ktoré formujú mladých ľudí, otvárajú im dvere do sveta vedy a technológií a vytvárajú spomienky na celý život.

Účastníci týchto podujatí získavajú **kultúrne obohatenie** a poznávajú krajiny, mestá a kultúry, do ktorých vycestujú. Vytvárajú si **globálnu sieť kontaktov** zoznamovaním sa s veľkým množstvom mladých ľudí s podobnými záujmami a vášňou pre vedu. Získavajú **medzinárodnú perspektívu** a pochopenie, ako sa k vedeckým výzvam pristupuje v rôznych krajinách. Nachádzajú **inšpiráciu** v stretnutiach s expertmi, vedcami a inými talentovanými rovesníkmi. Rozvíjajú svoje **zručnosti** a prezentačné schopnosti, anglický jazyk, tímovú prácu. Získavajú **uznanie a motiváciu** ako ocenenie ich tvrdej práce a motiváciu pokračovať vo vedeckej kariére. A hlavne, prežívajú **nezabudnuteľné chvíle**, zážitky, priateľstvá a príbehy, ktoré zostanú navždy.

Úspech na Festivale AMAVET tak otvára dvere do sveta nekonečných možností!

Barbora Cíchová, riaditeľka súťaží AMAVET

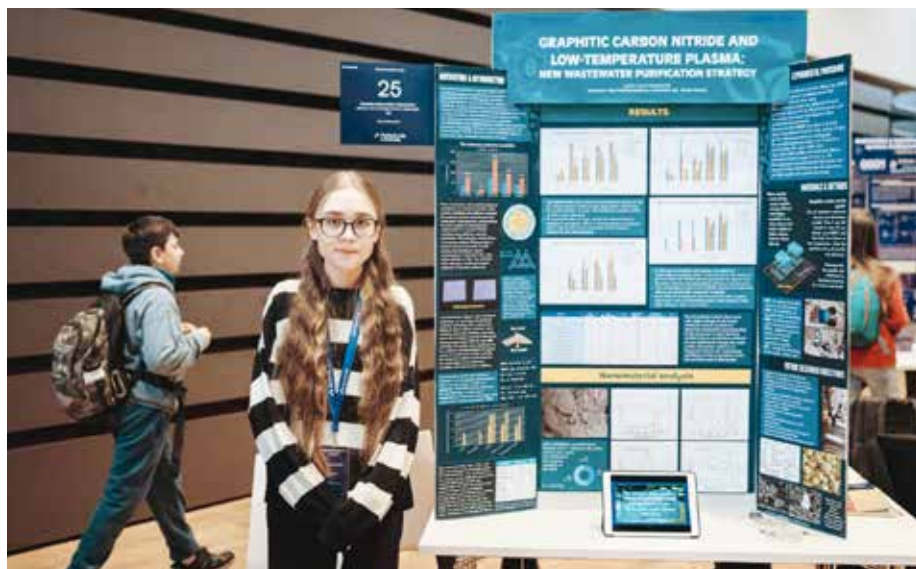
ZRODILA SA HVIEZDA – OPÄŤ V AMAVET-e

V decembrovom čísle AMAVET Revue 2024 sme písali o úžasnom podujatí Slovenskej akadémie vied, pri ktorom má už druhý rok tú česť byť aj AMAVET! V kongresovom centre Slovenskej akadémie vied na zámku v Smoleniciach sa v dňoch 27. – 29. novembra 2024 zišlo takmer štyridsať študentov a celkom dvadsať vedcov zo SAV. Akadémia už po štvrtýkrát zorganizovala študentskú konferenciu Mladá nádej slovenskej vedy, ktorá pritiahla aj tento rok množstvo nadaných stredoškóľakov, vybraných v súťažiach Festival vedy a techniky AMAVET a Stredoškólska odborná činnosť.

Prítomných vedcov zaujali prezentácie vedeckých projektov všetkých mladých vedátorov, ale osobitne zažiarila prezentácia Aničky Podmanickej. Nielenže ju vybrala SAV do Smoleníc, ale bude

reprezentovať Slovensko, AMAVET a akadémiu na najprestížnejšej súťaži Regeneron ISEF v USA v máji 2025. Anička zvíťazila na celoštátnom finále Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024 s ocenením „Vedecký talent SAV“. Na súťaž na východ Spojených štátov amerických do Colubusu v štáte Ohio pôjde s projektom „Grafitický karbon nitrid a nízko teplotná plazma: nová stratégia čistenia odpadových vôd“.

V Smoleniciach sme si obaja našli čas aj na príjemný rozhovor. Začal som ho provokačne...

- ***Žeby si snívala americký sen?***

Pri nástupe ešte len na strednú školu pred dvomi rokmi som už snívala o vysokej škole veľmi konkrétne. Prvá voľba bola Amerika! Konkrétne MIT, Massachusetts Institute of Technology.

- ***Čo Ťa, ako začínajúcu stredoškoláčku, na tej škole zaujalo?***

Síce je to „len“ škola, ale v praxi ju nevnímajú ako školu. Je rešpektovaná ako uznávaná vedecká inštitúcia. Už aj začínajúci študenti, prváci, nielenže dostanú možnosť robiť vedu, ale je to od nich dokonca očakávané!

- ***Anička, chcela si ísť do Ameriky po skončení strednej školy, ale ty tam ideš ešte skôr!?***

Medzitým som zistila, že existujú aj iné príležitosti ako ísť do Ameriky. Jednou z nich je napríklad Festival vedy a techniky AMAVET. Bolo pre mňa veľmi inšpiratívne, keď som videla stredoškolákov, ktorí sa dostali zo súťaže AMAVET-u práve na súťaž ISEF. Bola som silne motivovaná, keď som videla, že keď človek chce, tak to dokáže! Dlho som rozmýšľala aj nad konkrétnym projektom. Aby ma to bavilo, a zároveň aby to bolo zaujímavé aj pre ostatných, čo aj pomôže ľuďom. Nakoniec som rada, že sa mi to podarilo!

- ***Zopakujem, že projekt rieši ekologickú, strategickú otázku, ako ešte bezpečnejšie a kvalitnejšie čistiť odpadové vody. Dokonca jeden z vedcov SAV Ti v diskusii o projekte tu v Smoleniciach položil dôležitú otázku, či máš na výsledky projektu podaný patent na vynález. Zatiaľ si sa len usmiala, ale...! Uvidíme po návrate z Ameriky v máji... vrátim sa k Tvojmu začiatku. Ako si sa dozvedela o AMAVET-e?***

Začala som s dobrovoľníctvom. Absolvovala som v AMAVET-e akreditované školenie „Zvedaví vedci“. Neskôr som bola aj animátorkou na letnom tábore AMAVET-u „Zvedaví vedci“. Následne som aj pomáhala ako dobrovoľníčka na jednom z ročníkov finále Festival vedy a techniky AMAVET. Zažila som tam úžasnú atmosféru. Rok nato som sa aj ja zúčastnila na krajskom kole FVAT, odkiaľ som aj postúpila na celoslovenské finále, ale pre chorobu som sa ho nemohla zúčastniť... To ma však neodradilo a začala som pracovať ešte na dokonalejšom projekte, s ktorým som nakoniec teraz aj zvíťazila a postúpila do Ameriky na súťaž ISEF.

- ***Od tvojho víťazného Festivalu AMAVET uplynulo len niekoľko dní a už si prišla sem do Smoleníc. Máš pocit, že si pri prezentácii pred akademikmi, vedcami SAV urobila nejaké zmeny?***

Určite som urobila zmeny, aspoň v tom mojom „inventári“. Aj diskusia bola pre mňa veľmi osožná. Rozhodne mám nejaké nové nápady.

Interakcie so skúsenými vedcami mi dali veľa nových myšlienok. Napríklad aj perspektíva, čo by sa dalo stihnúť a zdokonaľiť ešte pred odchodom na svetovú súťaž v máji.

- ***Ako celkovo hodnotíš trojdňový pobyt tu v Smoleniciach?***

Je tu úžasná atmosféra, ktorú znásobuje krásne prostredie zámku. Avšak, to, čo z tejto akcie robí príjemný pobyt, sú najmä ľudia, vedci zo Slovenskej akadémie vied!

- ***Anička, keď som sa s Tebou začal zhovárať, mal som pocit snového dievčatka, a chcel som nazvať aj náš rozhovor „americký sen“... Ale počas rozhovoru som pochopil tú hĺbku Tvojich myšlienok. Vnímam Ťa ako veľmi pragmaticky premýšľajúcu mladú slečnu, ktorá chce, vníma svoje okolie, reaguje a rozhoduje sa na základe argumentov a dôkazov! A o tom je aj veda. Držím Ti palce, nech nielenže ideš za svojim snom, ale nech sa Ti z neho splní v realite života a v práci čo najviac!***

Za úprimný rozhovor poďakoval Aničke Ján Nemec.

PROFIL AMAVEŤÁKA

NINA FREČKOVÁ

V rubrike AMAVET eRevue „Profil AMAVEŤÁKA“ vám formou rozhovorov predstavujeme už nielen úspechy AMAVET-u ako celku, ale najmä kto za týmito úspechmi sú, ako premýšľajú a konajú, a vlastne prečo to robia...

Kolega Lukáš ma informoval, že v AMAVET klube v Lučenci sa minulý rok zmenilo vedenie. Jána Urbašíka nahradila Nina Frečková. Nič viac som sa nedozvedel, a tak prirodzená zvedavosť mi nedala a v telefóne sa ozval hlas Ninky. Dovolím si toto milé familiárne krstné meno napísať, pretože nasledoval mail s otázkami, ktorý som zaslal na adresu, ktorá začínala tak milo – ninka... Tak začiatok rozhovoru bol zrejmý:

- ***Milé krstné meno!
Priznám sa Vám, že aj
ja mám v súkromnom
maily zdobneninu –
janík...***

Na túto príhodu rada spomínam. Ako žiačka na základnej škole som si na hodine informatiky „povinne“ zakladala e-mail ako časť zručností, ktoré sme mali na hodinách INF nadobudnúť. Čo iné napadne dieťaťu v takejto situácii, no dať si tam zdobneninu svojho mena a nejaké čísla k tomu. Pamätám

si, že som si tam chcela dať svoje obľúbené číslice, avšak google v tom čase už mailovú adresu s podobným alebo rovnakým menom evidoval, tak som sa rozhodla pre náhodné čísla nereprezentujúce pre mňa absolútne nič. E-mail som používala na strednej škole. Neskôr na vysokej škole sme mali na školskú komunikáciu vlastné školské maily, a tento som naďalej využívala na súkromné účely. Keď prišiel čas ukončenia VŠ, premýšľala som nad založením nového mailu – takého, ktorý by znel viac profesionálne, ale keď som si spomenula na všetky účty s ním prepojené a rovnako ľudí, ktorý tento kontakt na mňa majú, rozhodla som sa ponechať si ho, napriek na prvý pohľad vtipnému, možno aj detskému menu. Ľudia v mojom okolí ma však osobne najčastejšie volajú mojím krstným menom v podobe, aká je v kalendári - teda Nina, ale nájdu sa aj ľudia, ktorí ma radi oslovia aj zdobneninou. Vždy to však samozrejme záleží aj od situácie.

- ***Čo bolo podnetom, aby ste sa stali vedúcou AMAVET klubu 894 v Lučenci?***

O AMAVET-e viem už naozaj dlho, ešte z mojich základných školských čias, kedy som sa tomu okrajovo venovala v rámci predmetu fyzika.

V tom čase som pani učiteľke pomáhala a chodila reprezentovať školu na vyučujúcou organizované fyzikálne výstavy, ktoré sa konali u nás v Lučenci (najčastejšie pre iné základné školy). Keď som dostala ponuku prebrať po kolegovi vedenie, samozrejme, že mi to zalichotilo. Bola som, a stále aj som, veľmi rada, a tiež som vďačná za túto príležitosť, nielen reprezentovať náš AMAVET klub, ale aj organizovať eventy rôzneho charakteru, či už na našej škole, alebo na iných úrovniach, a tiež sa zúčastňovať akcií, organizovaných AMAVET-om.

- ***Skutočne nič o Vás neviem, takže prezradte o sebe niečo? Aké predmety vyučujete a na akej škole? Ako dlho ste na škole? Ako dlho pracujete v AMAVET-e?***

Učím na Základnej škole na Ulici Vajanského v Lučenci a toto je aktuálne (len) môj druhý rok „učiteľovania“. Som triednou učiteľkou triedy 5.C a vyučujem anglický jazyk v kombinácii s biológiou. K prírodným vedám mám naozaj blízko už od základnej školy. Na našej škole sa snažíme aj prepájať (nielen) prírodné vedy s cudzími jazykmi v podobe metódy CLIL a na toto je kombinácia mojich predmetov priam výborná. Do budúca nevyklúčujem rozšírenie si mojich obzorov aj o iné predmety z radu prírodovedných. Do AMAVET klubu č. 894 som nastúpila začiatkom augusta v roku 2024, rovno ako nová vedúca klubu. Nebudem klamať, prebrať vedenie klubu v strede roka nebolo ľahkou úlohou, no veľmi mi pomohol pán Urbašík, predošlý vedúci AMAVET klubu, a tiež pán Procháska, ktorý bol k dispozícii kedykoľvek, keď som niečo potrebovala zistiť a preveriť, či už telefonicky alebo mailom.

- ***Aké sú Vaše skúsenosti so žiakmi, ktorí aj po vyučovaní sa venujú zmysluplnej činnosti?***

Na škole máme naozaj veľa nadaných detí, a tiež detí, ktoré sú motivované prebádať svet nielen prírodných vied. Majú možnosť navštevovať ne jeden krúžok v rámci školy, kde sa môžu rozvíjať vo svojich zručnostiach, aj si „pribaliť“ nejaké vedomosti navyše. Veľmi takýchto žiakov oceňujeme. Neskôr majú možnosť zapájať sa do súťaží na rôznych úrovniach, kde sú veľmi často úspešnými, vďaka ich chceniu a motivácii uspieť.

- ***Cítite nejaké uznanie za nadprácu v klube zo strany školy, rodičov...?***

Rodičia žiakov sú veľmi šťastní a hrdí, že ich deti majú možnosť nielen vzdelávať sa, ale aj zmysluplne tráviť čas mimo priamej vyučovacej činnosti – či už sú to krúžky, kluby, súťaže, exkurzie či iné akcie organizované AMAVET klubom na škole. Školu a kolegov veľmi teší fakt, že sú žiaci angažovaní do rôznych aktivít spojených s klubom a tiež úspešní na rôznych súťažiach.

- ***Na čo sa špecializujete v práci s členmi klubu?***

V rámci klubu sa venujeme viacerým odvetviam aj aktivitám. Organizujeme bádateľské aktivity, ako počas vyučovania, priamo v areáli školy, ale často aj mimo nášho areálu, v rôznych iných slovenských mestách. Žiaci majú možnosť sami zistiť rôzne informácie, preskúmať terény a činnosti, ktoré sú do aktivít zahrnuté. Organizujeme rôzne exkurzie tematicky zamerané, ale napríklad aj deň vedy a techniky počas Týždňa vedy a techniky na Slovensku. Medzi žiakmi je tiež veľmi obľúbený astronómický krúžok, kde majú možnosť viackrát ročne pozorovať hviezdy a súhvezdia priamo zo školského areálu, ale aj robotický krúžok, kde si môžu vyskúšať vystavať a naprogramovať vlastného robota z lega. Na škole máme k dispozícii aj 3D tlačiareň, ktorá je nová, takže sa žiaci na hodinách informatiky učia o jej základných prvkoch a o jej ovládaní. Do budúcnosti by som sa chcela viac venovať práve tejto 3D tlačiarňi, a tiež využívaniu umelej inteligencie vo vyučovacom procese.

- ***Aké sú Vaše plány na tento rok a v dlhodobom výhľade?***

Mojim cieľom je naďalej pokračovať v činnosti v klube aj mimo neho, ktoré akokoľvek súvisia s asociáciou AMAVET. Vďaka výborným a aktívnym kolegom toto dokážeme každý rok spoločnými silami, za čo by som im touto cestou chcela aj veľmi pekne poďakovať. Chcela by som tiež viac propagovať klub na našej škole, a venovať sa viac už spomínanej 3D tlačiarňi a umelej inteligencii. Tak ako ja, aj kolegovia vyučujúci ďalšie prírodovedné predmety sú motivovaní a plní síl na tvorbu nových aktivít a eventov, ktorými snád inšpirujeme ďalšie okolie.

- ***Na záver rozhovorov dávam všetkým amavetákam rovnaké otázky. Takže, aký je Váš vzťah - práca a súkromie?***

Snažím sa vyvažovať to a udržiavať prácu a súkromie v pomere 1:1. Vzhľadom na to, že som ešte na začiatku mojej učiteľskej kariéry, je to ale veľmi ťažké. Veľakrát som do noci hore, pretože si chcem poctivo urobiť prípravu na hodinu na ďalší deň, niekedy aj na celý týždeň, prípadne viac dopredu. Prvý rok bol v tomto naozaj náročný, aktuálne je to trochu lepšie, avšak stále sa potrebujem pripravovať a aktualizovať jednotlivé hodiny. Veda, a nielen tá, napreduje veľmi rýchlo, a vždy sa nájde niečo, čo je práve nové a aktuálne, a je nutné to do hodín zaradiť a hovoriť o tom so žiakmi. A tiež mi pribudli aj iné pracovné povinnosti, takže je to stále v podstate rovnaké. Vždy sa ale snažím, aby som mala dostatok času aj na svoj súkromný život.

- ***Ako využívate čas mimo práce? Ktorá forma relaxu Vám prinesie najväčšie uspokojenie?***

Mimo práce veľmi rada čítam knihy, trávim čas s rodinou a s priateľmi. Relaxom sú pre mňa spomínané knihy, hudba, ale aj posilňovanie. Udržujem si tak zdravie v tele, čo je veľmi dôležité pre fyzickú aj psychickú stránku môjho zdravia. Mám rada aj dobré jedlo, takže aj varím a pečiem, a je to pre mňa v určitom zmysle oddych. Veľmi rada vo voľnom čase aj cestujem, v priebehu školského roka na to však až toľko priestoru nemám, takže sa to snažím využiť v termíne školských prázdnin.

- ***Určite máte veľa životných cieľov, na ktoré ste si zatiaľ nenašli čas. Ale predsa, ktorý z nich mienite realizovať v najbližšom čase?***

Do pracovných cieľov by som celkom určite zaradila naďalej sa profesijne zlepšovať, a nikdy neskĺznuť do roviny, v ktorej by mi mali byť žiaci ukradnutí – v tomto bode podľa mňa už učiteľ nie je učiteľom, ktorého žiaci chcú a najmä potrebujú. Je to samozrejme dlhodobý cieľ, nielen na najbližší čas. Čo sa súkromia týka, rada by som pocestovala na Srí Lanku a tiež do Austrálie. Sú to moje dve top destinácie, ktoré raz určite chcem navštíviť. A často si hovorím: „Kedy, keď nie teraz? 😊“ Uvidíme, či sa mi podarí sa tam tento rok dostať.

- ***Je niečo vo Vašej profesionálnej práci, čo by ste s odstupom času urobili inak?***

Vzhľadom na dĺžku mojej učiteľskej praxe som nenašla nič prevratné, čo by som urobila inak. Samozrejme, je mnoho vecí, ktoré som sa v priebehu roka a pol naučila, aj zistila čo a ako je najlepšie robiť, či už sa to týka priamej vyučovacej činnosti, pedagogickej administratívy, triednictva alebo vedenia klubu. Určite sa niečo také nájde, sú to však zatiaľ také drobnosti, na ktorých by sa nezrútil svet, aj keby som to znova urobila rovnako. Možno ak budem musieť na túto otázku odpovedať o 30 rokov, vysypem z rukáva niekoľko vecí, ktoré by som s odstupom času urobila inak.

Za úprimný rozhovor ďakuje Ján Nemec

.....

SLOVENSKÉ ÚSPECHY VÍTAZOV FESTIVALU VEDY A TECHNIKY AMAVET NA SÚŤAŽI EXPORECERCA JOVE V BARCELONE

Na začiatku marca 2025 sa víťazi Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024 zúčastnili zahraničnej súťaže Exporecerca Jove v Barcelone, kde dosiahli pozoruhodné úspechy. Matúš Kvašňovský so svojím projektom Analýza a mapovanie nemeckého obranného systému z 2. svetovej vojny v regióne Kysuce obsadil v zahraničnej kategórii vynikajúce 2. miesto. Výborne si počínali aj súrodenci Alexandra Polanová a Dávid Polan,

ktorí si v rovnakej kategórii odniesli 3. miesto za projekt Tradičné nápoje ako možný spôsob ochrany ľudí pred napadnutím klieštom.

Dávid Polan hodnotí svoj pobyt na súťaži ako nezabudnuteľnú

skúsenosť. **„Mal som možnosť spoznať ľudí z rôznych krajín, vymeniť si s nimi poznatky a inšpirácie a zároveň načerpať nové vedomosti,“** hovorí Dávid. Podľa jeho slov v medzinárodnej kategórii súťažili výhercovia z celoštátnych kôl, pričom v celej súťaži dominovali technicky zamerané projekty, až následne biologické témy.

Alexandra Polanová zdieľa podobné nadšenie: **„Exporecerca Jove bola pre mňa jedinečnou skúsenosťou. Najviac sa mi páčilo, že súťaž bola nielen o samotnej prezentácii projektov, ale aj o interakcii so študentmi z rôznych škôl, ktorí prejavovali skutočný záujem o vedecké témy. Museli si dokonca vyberať projekty, ktoré ich najviac zaujali, a podrobnejšie sa s nimi oboznamovať. Vďaka tomu boli veľmi komunikatívni, čo vytvorilo skvelú atmosféru plnú inšpirácie.“**

„Súťaž sama o sebe bola super. Páčilo sa mi, že tam chodilo veľmi veľa škôl a žiakov, ktorí tam prišli nabráť motiváciu a myšlienky na ich projekty,“ pridáva svoje dojmy **Matúš**.

Delegát za AMAVET Ondrej Škorňak, ktorý študentov sprevádzal, dopĺňa: **„V dňoch od 5. do 9. marca sme sa ako slovenská delegácia zúčastnili zahraničnej súťaže XXVI Exporecerca Jove v Barcelone. Obidva naše projekty zožali úspech, keď sme si domov odniesli skvelé druhé a tretie miesto v medzinárodnej kategórii, čo jasne dokazuje potenciál našich študentov obstáť aj v tvrdej medzinárodnej konkurencii v zahraničí. Samotná súťaž ma očarila nielen vysokou úrovňou projektov a účasťou z celého sveta, ale predovšetkým obrovským záujmom zo strany španielskych škôl. Takmer neustále boli v hale prítomné celé triedy študentov, ktorí živou interakciou s vystavovateľmi, otázkami a hlasovaním aktívne spoluvytvárali atmosféru podujatia.“**

BARCELONA OČAMI MLADÝCH VEDCOV

Okrem samotnej súťaže si naši reprezentanti odniesli aj silné dojmy z pobytu v Barcelone. **„Barcelona je nádherné mesto s bohatou históriou a jedinečnou atmosférou. Jej úzke uličky, pamiatky a nezameniteľná architektúra sa mi veľmi páčili,“** opisuje **Dávid**, ktorý ocenil aj možnosť nahliadnuť do španielskej kultúry a spoznať miestnu mentalitu.

Alexandra dodáva: „Barcelona ma očarila svojou architektúrou a atmosférou. Pamiatky, ktoré sme videli, boli nádherné a dodali celému pobytu jedinečný charakter. Hoci sme mali len obmedzený čas na spoznávanie mesta, stálo to za to.“

„Čo sa týka Barcelony, bola krásna – či už prostredie, alebo aj pamiatky. Určite sa tam niekedy vrátim znovu a určite by som Barcelonu ako mesto odporučil aj ostatným,“ **súhlasí Matúš.**

„Barcelona nám poskytla nielen možnosť súťažiť, ale aj príležitosť obdivovať jej nádhernú architektúru a kultúru. Bol to týždeň plný úspechov, inšpirácie a nezabudnuteľných zážitkov,“ **uzatvára delegát AMAVET-u.**

ODKAZ BUDÚCIM FINALISTOM FESTIVALU VEDY A TECHNIKY AMAVET

Naši úspešní mladí vedci majú jasný odkaz pre všetkých, ktorí uvažujú o účasti na Festivale vedy a techniky AMAVET (FVAT).

„Nebojte sa prihlásiť do slovenského kola FVAT AMAVET. Táto súťaž vám prinesie nielen cenné skúsenosti a nové vedomosti, ale aj možnosť spoznať rovnako nadšených a talentovaných študentov,“ povzbudzuje Dávid. **„Dôležité je nevzdávať sa, aj keď situácia nie je vždy ideálna. Vytrvalosť a chuť podať čo najlepší výkon sa určite vyplatia.“**

Alexandra odporúča: **„Budúcim finalistom FVAT AMAVET by som určite odporučila nebáť sa a naplno sa venovať tomu, čo ich baví. Keď človek pracuje na niečom s nadšením, výsledky sa dostavia. Zároveň by som ich povzbudila, aby sa nebáli prezentovať svoje projekty s radosťou a sebavedomím – práve to robí veľký rozdiel.“**

Matúš zdôrazňuje: **„Makajte na veciach, ktoré vás bavia, a najmä sa nebojte prezentovať, lebo to je v danom momente najdôležitejšia časť celého projektu. Ak si nemyslíte, že máte dostatočne dobrý projekt a neviete, či sa prihlásiť – choďte do toho, môžete z toho len profitovať. Ak nepostúpíte, nevadí, na projekte popracujete a o rok to vyjde.“**

Delegát AMAVET-u uzatvára: **„Preto by som chcel povzbudiť všetky školy a všetkých potenciálnych účastníkov, aby sa nebáli zapojiť do**

Festivalu vedy a techniky AMAVET alebo pre mladších do Festivalu štyroch živlov AMAVET. Skúšajte, experimentujte a pomáhajte tak posúvať potenciál Slovenska stále ďalej!“

Príbehy našich mladých vedcov ukazujú, že odvaha, vytrvalosť a vášeň pre vedu otvárajú brány k medzinárodným úspechom. Ich cesta z Festivalu vedy a techniky AMAVET až po medzinárodné ocenenie v Barcelone je inšpiráciou pre ďalšie generácie. Dokazujú, že slovenský talent má svoje miesto na svetovej vedeckej scéne a že za každým úspechom stojí ochota vytrvalo pracovať na svojich snoch. Nech sú ich výsledky povzbudením pre všetkých mladých ľudí, ktorí sa neboja snívať veľké sny a robiť malé kroky k ich naplneniu.

Barbora Cíhová, riaditeľka súťaží AMAVET

CHLAPCI DOKÁZALI SKORO NEMOŽNÉ!

V dňoch od 26. do 28. augusta 2025 sa konalo celoslovenské kolo medzinárodnej súťaže RoboCup Slovakia, ktorú organizuje Slovenská spoločnosť elektronikov. Druhý rok sa konalo s podporou Ministerstva školstva a CVTI SR.

Dva dni a 46 tímov od rána do neskorého večera súťažili v rôznych kategóriách. **Členovia AMAVET klubu pri ZŠ Bernoláková vo Vranove nad Topľou - žiaci 7. a 8. ročníka - odvádzali skvelú, ale ťažkú prácu**

v kategórii Záchranár - Rescue Line. O výsledkoch rozhodovala každá jazda, každý detail a hlavne to, ako sa dokázali súťažiaci prispôbiť tlaku neúspechov. Chlapci na poslednú chvíľu upravovali a ladili svojich robotov.

Po rokoch učenia, programovania, stavania-rozoberania, tréningu a účastiach na súťažiach to zvládali skvele. **V spoločnej kategórii pre stredné a základné školy obsadili 1. až 3. miesto. Aby nedošlo k nedorozumeniu – prvé, druhé aj tretie miesto!** Takto za sebou nechali aj všetky stredoškolské tímy.

Umiestnením sme získali možnosť nominovať dva tímy na Európske kolo RoboCup v Taliansku a jeden tím na svetové kolo v Brazílii. Po dohode vycestujeme na Európske kolo v zostave dvoch tímov. Veríme, že vďaka podpore sponzorov sa nám podarí reprezentovať AMAVET, náš klub, školu, Slovensko a naše mesto.

(Za finančnú podporu pri nákupe stavebníc ďakujeme aj nášmu AMAVET-u)

Ing. Ján Motešícký,
vedúci AMAVET klubu 964 Vranov nad Topľou

UNIKÁTNA PRÍLEŽITOSŤ ODPREZENTOVAŤ JEDEN Z VÝSLEDKOV AMAVET-u PRED PREZIDENTAMI NA SAMITE S3

V krásnom prostredí zámku Slavkov v Čechách sa 5. marca 2025 konal prezidentský samit za účasti prezidenta Slovenskej republiky Petra Pellegriniho, prezidenta Českej republiky Petra Pavla a prezidenta Rakúska Alexandra van der Bellena. Súčasťou samitu bola aj prezentácia vedeckých projektov študentov zo Slovenska, Česka a Rakúska. Za Slovensko prezentoval svoj projekt aj Michal Lajčiak, ktorý ako víťaz Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024 reprezentoval Slovensko na najväčšej vedecko-technickej súťaži sveta ISEF v USA s projektom riadenia robotického roja a jeho aplikácie do výroby, kde získal prvé miesto v kategórii Robotika a inteligentné stroje.

“Účasť vďaka AMAVET-u na Samite S3 mi priniesla novú, zaujímavú skúsenosť. Zo začiatku sme sa formou networkingu spoznali so študentmi z okolitých krajín, pričom sme diskutovali v rôznych sférach ako o svojich projektoch, tak aj o využití AI, štúdií v zahraničí či skúsenostiach, ktoré sme získali na zahraničných vedeckých súťažiach. Nasledovala prezentácia pred prezidentmi. Prezentácia prebiehala formou krátkeho pitchdecku, teda 3 minútovej prezentácie v anglickom jazyku. Priznám

sa, že takým mojim podpisom pri prezentovaní je, že rozprávam veľmi rýchlo, aj keď ja si to vôbec neuvedomujem. Výhodu to má tú, že môžem toho povedať viac. Nebolo tomu ani teraz inak, počas 3 minútovej prezentácie sa mi podarilo odprezentovať od úvodu, motivácie a technických detailov projektu až po úspechy a plány do budúcnosť. Bola to určite unikátna príležitosť, ktorú som plne využil na odprezentovanie projektu, seba, AMAVET-u, školy aj Slovenska pred najvyššími predstaviteľmi štátov,”

hovorí o svojich pocitoch zo zámku v Slavkove Michal Lajčiak.

Ján Nemec

OSLAVA MLADÝCH DIGITÁLNYCH TALENTOV

JUBILEJNÝ 20. ROČNÍK JUNIOR INTERNET AMAVET 2025 DAL PRÍLEŽITOSŤ TVORCOM BUDÚCNOSTI

V dňoch 11.-12. apríla hostila Fakulta informatiky a informačných technológií STU v Bratislave významné podujatie – jubilejný 20. ročník súťaže Junior Internet AMAVET. Tento sviatok mladej digitálnej tvorivosti ponúkol priestor talentovaným mladým ľuďom prezentovať svoje inovatívne nápady a projekty.

Počas dvoch intenzívnych dní sme mali možnosť vidieť 43 prezentácií od nadšených mladých ľudí, ktorí predviedli svoje zručnosti a kreativitu. Program bol obohatený o hodnotné sprievodné prednášky, ktoré poskytli účastníkom nové pohľady a inšpiráciu. Novinkou tohtoročného podujatia bol model Umelej inteligencie AMAVET-ky, s ktorou mohli všetci účastníci aktívne interagovať.

Naša vďaka patrí odbornej hodnotiacej komisii, ktorá venovala svoj čas a odbornosť, aby poskytla cennú spätnú väzbu mladým talentom. Práve takéto expertné postrehy sú nenahraditeľnou súčasťou rozvoja začínajúcich technologických nadšencov.

VÝSLEDKY 20. ROČNÍKA JUNIOR INTERNET AMAVET 2025

Kategória JuniorWEB

Mladší žiaci:

1. miesto: Ján Áron Mojzsis - Priblíženie a vysvetlenie RC lietadiel pre každého

Starší žiaci:

1. miesto: Timotej Matkovič - Dream Car Rental
2. miesto: Leo Kotrubčík, Jakub Sedlačko - DiscoverTrnava
3. miesto: Pavol Drozdík, Lukáš Kasper, Emanuel Watter - Ccreate - Marketingová agentúra - Firemný web

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie: Samuel Klimko - Webion

Kategória JuniorAPP

1. miesto: Juraj Kollár – XediX
2. miesto: Denis Schreiner - The Maze Project
3. miesto: Tomáš Solár, Šimon Farkaš, Jakub Pošivák – Rehabot

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie: Ján Stupák, Juraj Stupák
– SneakPeak

Kategória JuniorDESIGN

Mladší žiaci:

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie: Adam Kordoš - 3D dizajn
rodinného domu

Starší žiaci:

1. miesto: Filip Lajčiak - Krátkometrážny 3D Animovaný Film „The Last Invention“ - **získava stáž v spoločnosti Diorama**
2. miesto: Juraj Horváth - Portfólio 24/25
3. miesto: Eva Tornyaiová - Moje portfólio

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie: Alexandra Husárová,
Michal Parimucha a Oliver Stančík – TrackVision

Kategória JuniorTEXT

1. miesto: Tamara Novotná - Bolo to ako z rozprávky - **získava informačnú poznávaciu cestu do Bruselu**
2. miesto: Tomáš Kiss - Rozhovor nie s monštrum, len s človekom
3. miesto: Simona Bereščáková, Hana Moreová - Vôňa človečiny

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie: Heorhii Saltovskiy - Dá sa udržať mier bez boja?

Kategória JuniorCONTENT

1. miesto: Monika Lukáčová - Sprievodca bezbariérovej rekreácie - zažite Bytču bez ťažkostí!
2. miesto: Monika Lukáčová - Keď zvuky nebolia: Pomoc pri mizofónii
3. miesto: Radoslav Záhumenský - MediaRZ na TikToku

Cena Dekana FIIT STU - získavajú dostatočný počet bodov v prijímacom procese

1. Martin Valko, Matej Púčík – ClassLinker
2. Veronika Halászová - Študijný plánovač a diár – StudyDiary

Podujatie by nebolo možné zorganizovať bez podpory našich partnerov. Osobitne ďakujeme Hlavným partnerom Nadácii SPP, Nadácii Allianz a Bratislavskému samosprávnemu kraju. Partnerom podujatia SmartBrains, Diorama, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, CVTI SR, accenture, digiQ, Informatika ku káve, Zmudri, Strojnícka fakulta STU v Bratislave, Marek Gogol' development, Aj ty v IT a občianskemu združeniu Priateľov dejín techniky a vynálezov. Ďakujeme za ich štedrosť a podporu mladých talentov.

Všetkým víťazom srdečne gratulujeme! Zároveň chceme povzbudiť finalistov, aby sa nevzdávali a naďalej pracovali na svojich projektoch. Jubilejný 20. ročník Junior Internet AMAVET opäť potvrdil, že na Slovensku máme množstvo mladých talentov, ktorí majú potenciál formovať digitálnu budúcnosť našej krajiny.

Barbora Cíchová, riaditeľka súťaží AMAVET

MLADÍ SLOVENSKÍ VEDCI Z AMAVET-u V BRUSELI

ZÁŽITKY Z BELGIAN SCIENCE EXPO 2025

Koniec marca priniesol našim štyrom talentovaným víťazom Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024 výnimočnú príležitosť - reprezentovať Slovensko na prestížnom medzinárodnom podujatí Belgian Science Expo v Bruseli. Dorota Reguliová, Timotej Kucko, Mathias Maruška a Michal Vadovský spolu s delegátkou Michaelou Kardohelyovou sa podelili o svoje jedinečné dojmy, ktoré v nich táto skúsenosť zanechala.

Čo urobilo na našich mladých vedcov najväčší dojem?

Miška zostala očarená pestrosťou projektov a myšlienok: "Bolo neuveriteľné vidieť, ako sa na jednom mieste stretávajú inšpiratívne nápady z Mexika, Bosny a Hercegoviny, Talianska či Luxemburska," hovorí nadšene. "Často sa zameriavame len na vlastnú bublinu výskumu a zabúdame, koľko brilantných nápadov vzniká aj inde. Expo mi otvorilo oči - kvalitný výskum nemá hranice!"

Michal bol doslova pohltený atmosférou: *"Predstavte si priestor nabitý energiou stoviek mladých ľudí, ktorí zdieľajú vášň pre vedu a inovácie! Diskusie so študentmi s podobnými záujmami prinášali momenty, keď sa mi oči rozžiarili novým poznáním. Ale čo bolo najlepšie? Začalo sa to ako odborné rozhovory a skončilo hlbokými priateľstvami!"*

Dorota si odniesla najmä ľudský rozmer: *"V každom rozhovore s účastníkmi som nachádzala niečo, čo ma inšpirovalo. Tí ľudia žiarili, keď rozprávali o svojich projektoch! Načerpala som toľko nových podnetov, že sa už neviem dočkať, kedy ich pretavím do vlastného výskumu,"* priznáva s úsmevom.

Timotej ocenil, že veda dokáže ľudí skutočne spájať: *"Našli sme si kamarátov, s ktorými sme zdieľali nielen vedecké poznatky, ale aj bežné životné radosti,"* spomína. *"Naše rozhovory sa nekončili pri projektoch*

- smiali sme sa, zdieľali príbehy a zažili dobrodružstvá, ktoré sa nedajú naplánovať."

Brusel očami mladých vedcov

Pýtali sme sa aj na to, ako vnímali samotné mesto a čo všetko zažili mimo vedeckého programu.

Miška bola fascinovaná kontrastom historického a moderného Bruselu: *"Je to ako dva svety v jednom meste", vysvetľuje. "Na jednej strane stojíte uprostred starobylého námestia s gotickou architektúrou, a o pár zastávok metrom ďalej obdivujete futuristické budovy, v ktorých sa rozhoduje o osude Európy."* Najviac ju očarilo prírodovedné múzeum: *"Od gigantických kostier dinosaurov, až po fascinujúce modely DNA - tam som si uvedomila, aká dlhá a fantastická je cesta poznania!"*

Michal sa s nadšením rozhovoril o belgických špecialitách: *"Tie wafle! Predstavte si nadýchaný základ s karamelovou krustou, na ktorom sa rozplýva horúca čokoláda a čerstvé jahody... A belgické hranolčeky - chrumkavé zvonku, jemné zvnútra, s tým ich špeciálnym majonézovým dipom!"* O Atómiu hovoril s iskrou v očiach: *"Vyzerá ako obrovská molekula, ktorá pristála z vesmíru. Keď sme sa vyviezli výťahom hore, celý Brusel ležal ako na dlani."*

Dorota okrem vedeckých zážitkov ocenila aj kultúrne bohatstvo: *"Prechádzať sa po veľkom námestí, kde stojíte obklopení budovami starými stovky rokov, a pritom si vychutnávať pravú belgickú čokoládu - to je zážitok, ktorý si budem pamätať celý život",* hovorí s nadšením.

Timotej spomenul unikátny večer kultúrnej výmeny: *"Predstavte si párty, kde každý predstaví svoju krajinu! Ochutnávali sme špeciality z celého sveta, učili sa základné frázy v rôznych jazykoch a niektorí dokonca predviedli tradičné tance. Bola to oslava rozmanitosti, ktorá nás všetkých spája!"*

Rady pre budúcich finalistov Festivalu vedy a techniky AMAVET

Čo by naši skúsení "vedci" odkázali tým, ktorí sa len chystajú na svoju prvú veľkú vedeckú súťaž?

Delegátka AMAVET-u Miška zdôrazňuje vytrvalosť: *"Keď narazíte na prekážku, neberte to ako neúspech, ale ako výzvu! Práve ťažkosti nás učia hľadať nekonvenčné riešenia. Veda je ako maratón - nie šprint", odkazuje budúcim finalistom.*

Michal radí autenticnosť: *"Venujte sa témam, ktoré vás skutočne fascinujú, nie tým, o ktorých si myslíte, že budú pôsobiť 'vedeckejšie'. Váš zápal je nákazlivý! A naučte sa o svojom výskume rozprávať tak, aby tomu rozumela aj vaša babka - jednoducho, s nadšením a príbehom", usmial sa.*

Dorota má jednoduchý, no hlboký odkaz: *"Veda nie je len o objave, ale aj o zdieľaní. Pripravte sa deliť o svoje poznatky s radosťou! A nezabudnite - každý výskum vás posúva nielen ako vedca, ale aj ako človeka. Takže hlavne veľa chuti do toho!"*

Timotej zdôrazňuje dôležitosť húževnatosti: *"Keď experiment zlyhá, neznamená to, že ste zlyhali vy. Je to len ďalší krok k úspechu! Zmeňte prístup, skúste inú metódu a vytrvajte", povzbudzuje budúcich účastníkov. "Tá radosť, keď nakoniec uspejete a môžete svoj projekt predstaviť svetu, stojí za všetku tú námahu!"*

Cesta našich mladých vedcov do Bruselu nebola len o prezentácii ich výskumu, ale aj o objavovaní nových horizontov, nadväzovaní priateľstiev a inšpirácii pre budúcnosť. Niet pochyb, že táto skúsenosť bude katalyzátorom ich ďalšieho vedeckého rastu a možno aj začiatkom medzinárodných spoluprác, ktoré časom prinesú nové prevratné objavy.

Za finančnú podporu tejto cesty Víťazov Festivalu vedy a techniky AMAVET ďakujeme dlhoročnému partnerovi Občianskemu združeniu priateľov dejín techniky a vynálezov, ktorý spravuje Nadačný fond manželov Tabačkov.

Barbora Cíhová, riaditeľka súťaží AMAVET

SÚŤAŽ AUTONÓMNYCH ROBOTOV ROBORAVE SLOVENSKO 2025

Dňa 14. marca 2025 sa na pôde Žilinskej univerzity v Žiline, v priestoroch Rektorátu, stretli nadšenci robotiky, kde sa konala obľúbená súťaž autonómnych robotov RoboRAVE Slovensko 2025. Už desiaty rok AMAVET klub 549 Martin v spolupráci s Informačným centrom mladých, n. o. Martin a Žilinskou Univerzitou v Žiline organizujú túto súťaž. Spoluorganizátorom bolo aj Zážitkové centrum na popularizáciu vedy a techniky – Motio pri UNIZA v Žiline.

Motto súťaže „Today’s Play, Tomorrow’s Pay“ hovorí o jej celi, kde „dnes hrou získané vedomosti a zručnosti bude možné v budúcnosti zúročiť aj finančne“. Súťaž je prednostne určená pre žiakov základných a stredných škôl vo veku od 8 do 20 rokov. Do 10. ročníka sa prihlásilo celkom 30 tímov.

Zúčastnené tímy súťažili v štyroch výzvach: Skvelé začiatky – a-MAZE-ing, Súboj rytierov – Jousting, Doprava loptičiek – Line following a Hasenie ohňa – Fire Fighting. Posledná menovaná výzva je najzložitejšia, v ktorej úlohou autonómneho robota je na súťažnej dráhe samostatne nájsť a zhasnúť 4 horiace sviečky. **Víťazmi tejto**

najzložitejšej výzvy sa stali Lukáš Haňo a Viliam Kövesi z Gymnázia Štefana Moysesova Moldava nad Bodvou s robotom, ktorý má názov Robot-exe. Okrem získaných vecných darov boli nominovaní na Celosvetové finále RoboRAVE International 2025, ktoré sa koná 24. až 28. augusta 2025 v Číne, v hlavnom meste Pekingu, s cca 1.800 nadšencami robotiky z celého sveta.

Účastníci počas vyhodnocovania súťaže navštívili Zážitkové centrum na popularizáciu vedy a techniky – Motio pri UNIZA v Žiline, kde mohli lepšie spoznať fungovanie vecí okolo nás, získať technické zručnosti a pochopenie vedeckých princípov v oblastiach so zameraním na automatizáciu dopravy.

Víťazom srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalšie ročníky súťaže. Výsledkovú listinu nájdete na:

Ing. Jozef Ristvej, AMAVET klub 549 Martin

.....

VALNÉ ZHROMAŽDENIE OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA AMAVET

Valné zhromaždenie Asociácie pre mládež, vedu a techniku (AMAVET), ktoré sa konalo 22. marca 2025 v Bešeňovej, predstavovalo významný míľnik v 35-ročnej histórii združenia. Toto malebné kúpeľné mestečko, známe svojimi liečivými termálnymi prameňmi, poskytlo ideálne prostredie pre stretnutie zástupcov klubov AMAVET z celého Slovenska.

Účastníci sa zišli už deň pred oficiálnym programom, aby v uvoľnenej atmosfére diskutovali o skúsenostiach a stratégiách na podporu rozvoja detí a mládeže v oblasti vedy a techniky.

V sobotu ráno predseda AMAVET-u, Marián Giba, slávnostne otvoril valné zhromaždenie. Program zahŕňal diskusie o správe o činnosti za rok 2024, správe kontrolnej komisie, návrhu zásad a spôsobu financovania na roky 2025 až 2026, zúčtovaní dotácií za rok 2024, rozpočte na rok 2025, schválení návrhu na vysporiadanie hospodárskeho výsledku za rok 2024 a o pláne rozvoja a činnosti na nasledujúcich päť rokov.

Po úspešnom ukončení oficiálnej časti nasledovalo predstavenie bohatej činnosti klubov na Slovensku, ktoré poskytlo inšpiráciu a nové podnety pre všetkých zúčastnených. Po krátkom oddychu sme sa opäť ponorili do živej výmeny názorov, ktorá pokračovala až do neskorých večerných hodín. V príjemnej atmosfére sme zdieľali skúsenosti, načúvali si navzájom a spoločne hľadali nové inšpirácie pre našu ďalšiu činnosť.

Nedeľné dopoludnie bolo venované diskusiám a výmene kreatívnych nápadov medzi vedúcimi a členmi klubov. Riešili sa praktické aspekty riadenia klubov, ako je účtovníctvo a dokumentácia požadovaná Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

Tri dni strávené v spoločnosti výnimočných ľudí ma opäť presvedčili o tom, aké dôležité je venovať sa našim deťom. Je to beh na dlhú trať, ale keď sa na tejto ceste spojíme, každý krok sa stáva ľahším a cieľ dosiahnuteľnejším.

Ďakujem všetkým zúčastneným a teším sa na ďalšie stretnutie.

Gabriela Kukolová, riaditeľka AMAVET

AMAVEŤÁCI BODOVALI NA TRENČIANSKOM ROBOTICKOM DNI

Každá naša aktivita má svoj cieľ. Cieľom činnosti krúžku robotiky a elektroniky AMAVET 808, ktorý pracuje v Centre voľného času v Partizánskom, je aj účasť na súťažiach v elektronike a robotike. Jednou z takých súťaží je aj Trenčiansky robotický deň. Členovia krúžku si nenechali ujsť príležitosť zúčastniť sa tejto akcie. Podujatie organizuje Stredná odborná škola v Trenčíne s cieľom popularizovať vedu a techniku medzi žiakmi základných a stredných škôl.

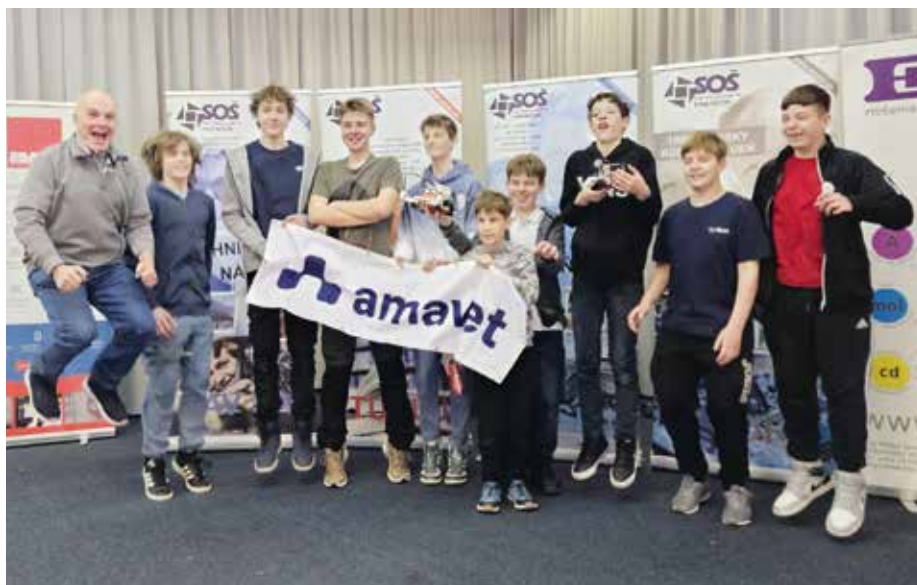
Tento ročník súťaže bol už v poradí devätnásty a bolo prihlásených 181 robotov. Súťaž sa uskutočnila 4. apríla 2025 v priestoroch EXPO Centra v Trenčíne. Takže bola veľmi silná konkurencia. Deväť členovia krúžku robotiky, ktorý vedie Ľudovít Baranček, sa prihlásili do súťaže v kategórii Follower do 16 rokov. Úloha pre súťažiacich bola robotickým modelom prejsť po dráhe vopred určeného tvaru od štartu do cieľa v čo najkratšom čase. Celková dĺžka dráhy bola

od 5 do 10 metrov. Aktuálne sa súťažilo na dvoch dráhach v kategóriách Followera Easy a Follower Hard. Súťažili zvlášť žiaci základných škôl a zvlášť stredoškôláci.

Každý súťažiaci robot musel byť autonómny a nemohol byť diaľkovo ovládaný. Musel byť naprogramovaný tak, aby zadanú dráhu prešiel len pomocou prvkov vyznačených na dráhe. Členovia krúžku skonštruovali a naprogramovali viacero modelov. V náročných podmienkach veľkej konkurencie uspeli napokon dva naše tímy každý po troch členoch.

Vítazným našim tímom v kategórii Follower Easy na prvom mieste sa stal tím v zložení Branislav Ručkay, Richard Paduch a Šimon Kašiar. So stratou niekoľko sekúnd na víťazov získali druhé miesto Oliver Šedík, Matej Dobiaš a Kristián Toth. Podľa vyjadrenia vedúceho krúžku nedúfali ani neočakávali v tak silnej konkurencii tieto výsledky. Veľmi dobre si viedli aj nováčikovia krúžku Filip Borbély, Andrej Birka a Jakub Laurinec. Ocenenie, ktoré v tomto ročníku súťaže získali členovia krúžku ich zaväzuje, aby sa do nasledovného ročníka súťaže robotov rovnako dobre pripravili a obhájili svoje úspechy.

Za úspechy žiakov patrí vďaka nielen vedúcemu krúžku, ktorý svoj voľný čas venuje výchove mladej generácie v elektronike a robotike, ale aj predovšetkým rodičom súťažiacich. Ved' bez ich podpory by sa ich ratolesti nemohli zúčastňovať žiadnych voľnočasových aktivít, kde sa nielen vzdelávajú, ale si vytvárajú aj nové vzťahy a priateľstvá.

Text: Vladimír Mešter

*Foto: Ľudovít Baranček a Vladimír Mešter,
AMAVET klub 808, Partizánske*

VÍŤAZKA Z AMAVET-u VO ŠVAJČIARSKU

Kristiana Klebanová, jedna z víťazov minuloročného Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024, sa koncom februára zúčastnila medzinárodného podujatia International Swiss Talent Forum ISTF vo Švajčiarskom Muntelier-Löwenbergu. Organizuje ho Schweizer Jugend Forscht a zúčastniť sa ho za Slovensko môžu len nominovaní víťazi Festivalu vedy a techniky AMAVET. Po návrate ju vyspovedal Lukáš Procháška.

- ***Aká bola vaša cesta za postupom?***

Postúpila som z krajského a následne celoslovenského finále Festivalu vedy a techniky AMAVET na toto prestížne medzinárodné fórum, kde sa stretlo 70 mladých ľudí z 23 krajín sveta.

- ***ISTF nie je typické súťažné postupové podujatie. Ide skôr o stretnutie talentovaných mladých ľudí, ktorí sa v interakcii s odborníkmi môžu niečo naučiť, a zároveň navrhnúť riešenia pre aktuálne problémy a získať spätnú väzbu. Aká bola téma, ktorej ste sa počas týždenného pobytu venovali?***

Zaujímavé na ISTF je, že každý rok menia zameranie tém. A téma, na ktorú som ja išla, sa zaoberala budúcnosťou práce. Keďže je to široká

tematika, môj tím sa venoval otázke “Čo môžu zamestnávateľia spraviť, aby ich zamestnanci boli v práci spokojní a naďalej sa vzdelávali v ich oblasti záujmu.” Mali sme 4 dni, aby sme pripravili naše riešenie a to sme v posledný deň prezentovali.

- ***Čo ste si z ISTF odniesli a čo vás možno aj prekvapilo?***

Odniesla som si veľa osobných aj pracovných skúseností, nových kontaktov, otvorilo mi to obzory ako pracujú a tvoria mladí ľudia v iných štátoch sveta a uistila som sa vo svojej schopnosti ako riešiť problémy a správne rozdeliť úlohy v tíme.

- ***Odporučili by ste účasť na tomto podujatí ostatným žiakom?***

Samozrejme, je to výborný spôsob ako sa rozbehnúť jednak v potenciálnej vedeckej resp. pracovnej kariére, alebo zistiť nové možnosti, ktoré ponúka oblasť vedy a techniky v Európe. Druhým dôvodom je možnosť navštíviť zaujímavé miesta v rámci sveta, čo vlastne inšpirovalo do značnej miery aj mňa v tom, aby som sa zapájala do malých vedeckých projektov a tie následne prihlásila do súťaže, v ktorej sa mi následne podarilo uspieť.

- ***Čo by ste poradili tým, ktorí chcú súťažiť na Festivale vedy a techniky AMAVET prvý raz?***

Určite by som začala s radou, že žiadny projekt nie je primálny alebo málo zaujímavý na prezentáciu. Váš záujem o tému je prvoradý, ak máte tému, ktorej sa chcete venovať a skúmať, tak je Festival vedy a techniky AMAVET ako stvorený pre Vás.

- ***Kde by ste chceli pokračovať po ukončení školy?***

Po ukončení strednej školy by som rada pokračovala na vysokej škole s biomedicínskym respektíve medicínskym zameraním. A zároveň by som sa aj naďalej chcela venovať vedecko - výskumnej činnosti, ak mi to moje študijné zaťaženie dovolí.

NAJVÄČŠIE SVETOVÉ VÍTAZSTVO AMAVETÁKA

Na Slovensku objavuje obrovský potenciál talentov AMAVET

Najprestížnejšia vedecká projektová súťaž stredoškóľákov Regeneron ISEF 2025 (Regeneron International Science and Engineering Fair 2025) pozná víťazov. Ako píše oficiálna tlačová informácia [Regeneron ISEF – ABSOLÚTNYM víťazom je Slovák, vyslaný Asociáciou pre mládež, vedu a techniku \(AMAVET\), ktorý postúpil z Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024 na svetovú „olympiádu“ do USA:](#)

„Devätnásťročný Adam Kovalčík získal na najväčšej svetovej predvysokoškolskej súťaži v oblasti STEM v Columbase v štáte Ohio hlavnú cenu v hodnote 100 000 dolárov za vývoj lieku, ktorý dokáže zastaviť kopírovanie génov vírusmi a kontrolovať infekcie.“

„Adam Kovalčík z Duloviec na Slovensku získal cenu George D. Yancopoulos Innovator Award v hodnote 100 000 dolárov na 75. ročníku Medzinárodného vedeckého a technického veľtrhu Regeneron (Regeneron ISEF), najväčšej svetovej predvysokoškolskej vedeckej a inžinierskej súťaži. Cena je pomenovaná na počesť priekopníckeho vývojára liekov a spoluzakladateľa, spolupredseda predstavenstva, prezidenta a hlavného vedeckého pracovníka spoločnosti Regeneron.

Najväčší víťazi boli ocenení počas dvoch slávnostných odovzdávaní cien: Špeciálne ceny 15. mája a Veľké odovzdávanie cien 16. mája. Celkovo bolo rozdelených viac ako 9 miliónov dolárov v podobe cien a štipendií, ktoré ocenili finalistov za ich kreativitu, inovatívne myslenie a vedeckú dôslednosť. Súťaž spojila takmer 1 700 mladých vedcov zastupujúcich 48 štátov USA a viac ako 60 krajín sveta.“

V občianskom združení AMAVET neskrývajú obrovskú radosť, že ich 35-ročná práca prináša takéto obrovské úspechy pri zviditeľňovaní mladých slovenských talentov! Ako povedala úprimne riaditeľka

AMAVET Gabriela Kukolová: *„Nie je jednoduché zháňať financie pre mladé vedecké talenty, ale keď vidíte ako sa vedci presadiť vo veľkej svetovej konkurencii, tak sa ráno zobudíte a pracujete na tom opäť a opäť. Takto sme otvorili dvere za 35 rokov veľmi veľa talentovaným mladým ľuďom!“*

Riaditeľka vedeckých súťaží v AMAVET-e Barbora Cíchová dodáva: *„Keď pripravujem pre našich vedeckých reprezentantov vyslanie do zahraničia, sú veľmi skromní na podmienky, ktoré im tam pripravujeme, ale pritom veľmi sebavedomí v tom, ako idú prezentovať svoje vedecké práce!“*

Adam Kovalčík vo svojej kategórii Chemistry získal aj špeciálne ceny: 2. miesto American Chemical Society a 1. miesto The Drug, Chemical & Associated Technologies Association.

Druhé želiezko v ohni z AMAVET-u bola Anna Podmanická, ktorá v kategórii Environmental Engineering získala 1. miesto v špeciálnej cene King Abdulazis & his Companions Foundation for Giftedness and Creativity a v hlavnej cene v kategórii Environmental Engineering získala vynikajúce 4. miesto!

Pozrite si, čo hovorili o svojich projektoch, s ktorými postúpili z Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024 ako „Vedecký talent SAV“:

ADAM:

ANIČKA:

Ján Nemec

ROZHOVOR SO SVETOVÝM VÍTAZOM ADAMOM KOVALČÍKOM

Adam, emócie postupne ustúpili do úzadia, a tak po vydaní tlačovej informácie 17. mája som sa aj ja podujal položiť Ti niekoľko otázok pre čitateľov júnového AMAVET Revue 2025. Priznám sa, že si na nás všetkých v AMAVET-e preniesol svojim geniálnym svetovým úspechom úžasnú energiu. Nebojím sa to priznať, že to bolo pre nás zadosťučinenie pre 35-ročný AMAVET. Za prácu, ktorou dávame príležitosť talentovaným slovenským deťom presadiť sa v zahraničí. Ty si túto možnosť využil nadmieru svetovým úspechom. Nie je obvyklé,

že v tvojom veku sú oceňovaní mladí ľudia aj vysokou finančnou odmenou. Preto moja prvá otázka je veľmi pragmatická:

- ***Ako plánuješ využiť tieto peniaze vo svojom ďalšom napredovaní?***

Tieto peniaze plánujem všetky investovať do ďalšieho výskumu. Konkrétne by som asi chcel založiť parfumérsku firmu, kde plánujem vybudovať laboratórne priestory pre výskum nielen nových vonných látok, ale potencionálne aj farmaceutík, pesticídov a iných rôznych podstatných organických molekúl.

- ***V prvých okamihoch víťazstva si nám veľmi skromne a jednoducho odpovedal na naše prvé otázky, mňa zaujala stručná a jasná veta – „Naučilo ma to akú budúcnosť by som si mal budovať a čo sú základné hodnoty.“ Ako po svojom víťazstve vnímaš základné hodnoty a akú budúcnosť si plánuješ?***

Keď som už lepšie spracoval výhru a všetky emócie, uvedomil som si čo je pre mňa v živote podstatné. Mnohí ľudia sa dnes naháňajú za slávou a peniazmi, no tie môžu mať devastačné následky na ľudské vzťahy a osobnosť. Preto sú mojimi kľúčovými hodnotami rodina, priateľstvá a dávať komunite, ktorá „má vybudovala“, hodnoty naspäť.

- ***Vieš konkretizovať aj školu, na ktorej budeš pokračovať v ďalšom vzdelávaní?***

Ďalšie vzdelanie je pre mňa zatiaľ ešte otázné. Výhra ISEF-u mi otvorila obrovské množstvo možností a potrebujem ešte čas, aby som si to komplexne premyslel a vybral si tú najlepšiu.

- ***Často opakujeme na Slovensku vetu, či sa úspešní slovenskí študenti v zahraničí vrátia späť na Slovensko. Ako to v tejto chvíli cítiš ty?***

Všetci bohužiaľ musíme uznať, že Slovensko, aj keď by sme veľmi chceli, dnes nie je to najoptimálnejšie miesto na vedu a výskum. Preto si myslím, že to je teraz práve na nás, mladej generácii, aby sme budovali lepšie

podmienky a potenciálne otočili tento nepríjemný trend odchodov do zahraničia naspäť.

- ***Spolu sme boli po Festivale vedy a techniky AMAVET 2024 (FVAT) na konferencii vybraných účastníkov z festivalu „Mladá nádej slovenskej vedy“, kde ste mali možnosť diskutovať s vedcami SAV. Čo Ti z príjemnej trojdňovej akcie na Smolenickom zámku najviac utkvelo v pamäti?***

Povedal by som, že to boli príjemné momenty ktoré som tam prežil s mojimi kamarátmi a kolegami.

- ***Vďaka udelenej cene na FVAT si bol ocenený účasťou na svetovej súťaži Regeneron ISEF 2025 s titulom „Vedecký talent SAV“. Ako ty vnímaš Slovenskú akadémiu vied? Môže to byť pre Teba „konečná stanica“ vedca?***

SAV vnímam ako serióznu výskumnú inštitúciu, pričom si myslím, že do budúcnosti by to možno mohlo byť aj moje pôsobisko.

- ***Isto si spomínaš na diskusiu s vedcom SAV Tomášom Hromádkom, ktorý vám otvorene radil, aby ste určite išli nasiaknuť štúdium do zahraničia s tým, aby ste sa vrátili so skúsenosťami a odovzdali ich doma na Slovensku. Zamýšľal si sa takto nad svojou budúcnosťou?***

Aktuálne súhlasím s touto myšlienkou a myslím si, že tak bude vyzerat aj moja budúcnosť.

- ***Zvrtnem tému na súčasnosť. Ako reagovali spolužiaci na Tvoj obrovský úspech? Nezavideli Ti? Inšpiroval si ich?***

Od mojich spolužiakov som cítil obrovskú podporu a som rád, že sa táto podpora nemenila prakticky celé štúdium. Vždy za mnou stáli a pomáhali mi so školskými povinnosťami a ich postavenie sa aj po výhre veľmi nezmenilo.

- ***Trošku ešte k téme učitelia. Ako reagovali oni?***

Od učiteľov som cítil obrovské nadšenie a hrdosť na to, že aj naša škola vyprofilovala úspešného študenta a moja neustála práca dostala uznanie.

- ***Čo si myslíš, kde a kto zasial v Tebe korene mladého vedca?***

Úprimne, toto ani sám neviem zadefinovať, keďže od malička som sa zaujímal o prírodné vedy a postupom času som ich pomocou internetu mal možnosť preskúmať samostatne.

- ***Čo odporúčaš svojim zvedavým rovesníkom?***

Aby išli za tým čo ich baví, a aby sa vždy do svojej práce snažili vkladať kúsok seba a ich vlastné kreatívne nápady.

- ***Čo som sa nespýtal, a chceš mi povedať na záver?***

Na záver by som už len chcel poďakovať všetkým ľuďom, ktorí za mnou pevné stáli na tejto dlhoročnej ceste.

Za úprimný rozhovor ďakuje Ján Nemec.

FESTIVAL 4 ŽIVLOV AMAVET 2025: MALÍ VEDCI, VEĽKÉ OBJAVY

S obrovskou radosťou sme v AMAVET-e **od 12. do 13. júna 2025 zorganizovali už 8. ročník Festivalu 4 živlov AMAVET** - najväčšiu súťaž vedecko-technických projektov pre žiakov základných škôl na Slovensku. To, čo začalo ako sen podporiť mladé vedecké talenty, sa rozrástlo na podujatie, ktoré každoročne prináša nové nádeje slovenskej vedy.

DUNAJ AKO SVEDOK ZAČIATKU VEDECKÉHO DOBRODRUŽSTVA

Štvrtkový program sme pre našich finalistov začali netradične - plavbou po Dunaji. Vidieť tie zvedavé pohľady detí, keď loď brázdi rieku a mieri k majestátnemu Devínu, bol pre nás neopísateľný zážitok. Na hrade Devín sme pozorovali, ako sa medzi deťmi spontánne vytvárajú nové priateľstvá. Práve toto je zmyslom nášho festivalu vytvoriť priestor, kde sa stretávajú podobne naladené detské mysle a kde sa rodia nové nápady.

PIATOK PATRIL VEDE V PODANÍ NAJMENŠÍCH

Piatkové ráno sa nieslo v slávnostnom duchu. S hrdosťou sme privítali 62 mladých vedcov, ktorí prezentovali 41 jedinečných projektov. Bolo úžasné pozorovať, ako deti s istotou hovoria o svojich výskumoch, experimentoch a záveroch. Najviac nás potešil záujem o biológiu, ktorá tento rok dominovala - znak toho, že naše deti majú hlboký záujem o svet okolo seba a jeho ochranu.

Každý projekt bol výnimočný svojím spôsobom. Od skúmania mikroorganizmov v každodennom živote, cez originálne riešenia stavby hmyzích domčekov, až po sofistikované experimenty s rastlinami. Naši finalisti dokázali, že vek je len číslo, keď ide o vedeckú kreativitu a inovácie.

INŠPIRÁCIA OD TÝCH, KTORÍ NIMI BOLI PRED PÁR ROKMI

Vrcholom programu boli motivačné prednášky našich víťaziek Festivalu vedy a techniky AMAVET, ktoré to dotiahli na svetové vedecké súťaže. Anna Podmanická sa s finalistami podelila o svoju cestu na Regeneron ISEF 2025 a jej štvrté miesto vo svetovej konkurencii, zatiaľ čo Izabela

Mária Hašková ich očarila príbehmi z ESI 2023 v Mexiku a Genius Olympiad 2024 v americkom Rochesteri.

"Vidíte, presne na takúto cestu môžete nastúpiť aj vy," povedali sme našim mladým finalistom. "Každý z vás má potenciál reprezentovať Slovensko na svetových súťažiach. Stačí len vytrvať vo svojej zvedavosti a vášni pre vedu." Práve tieto momenty považujeme za najcennejšie - keď deti vidia, že ich sny o vedeckej kariére sú dosiahnuteľné.

OCENILI SME BUDÚCNOŠŤ SLOVENSKEJ VEDY

Po dôkladnom hodnotení projektov naša odborná komisia vybrala najlepšie z najlepších:

1. miesto mladší žiaci – Letícia Pavla Jasenková – Tajomstvo veternej energie
2. miesto mladší žiaci – Richard Válek – DIY auto

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie – Karolína Kruľová, Karolína Šolcová – Hmyzí hotel

1. miesto starší žiaci – Michaela Domanová – Z lavičky na ľad s fyzikou v hlave
2. miesto starší žiaci – Tamara Hujová, Klára Huláková – Je vzduch ako vzduch?
3. miesto starší žiaci – Kristián Toth, Richard Paduch – Print BOX

Špeciálna cena odbornej hodnotiacej komisie – Petra Briestenská, Sabína Golianová, Vanesa Vatrťová – Od chemického maratónu k víťazstvu

Každý projekt si zaslúžil uznanie a každý mladý vedec odchádzal s pocitom, že jeho práca má zmysel.

VĎAKA TÝM, KTORÍ VERIA V DETSKÉ TALENTY

Náš festival by nebol možný bez podpory našich partnerov. Osobitné poďakovanie patrí **Nadácii Allianz a Nadácii ESET**, ktoré nám umožnili pozvať do Bratislavy talentovaných žiakov z celého Slovenska. Ich dôvera v potenciál detí je pre nás hnacím motorom.

Veľmi pekne ďakujeme aj **Centru vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)**, že sme mohli využiť priestory **AURELIA - Zázitkového centra vedy**. Tieto moderné a inšpiratívne priestory poskytli dokonalé zázemie pre našich mladých vedcov a ich inovatívne projekty.

Zo srdca ďakujeme aj učiteľom a mentorom. Práve oni sú tí, ktorí často vo svojom voľnom čase vedú deti k vede, pomáhajú im s experimentmi a povzbudzujú ich, keď prídu prekážky. Bez ich obetavosti by sme nikdy nemohli objaviť toľko mladých talentov.

Festival 4 živlov AMAVET 2025 bol pre nás všetkých dôkazom, že slovenské deti sú nielen inteligentné a tvorivé, ale aj odhodlané meniť svet k lepšiemu. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník v roku 2026, kde sa opäť stretneme s novými nápadmi, sviežimi pohľadmi a detskou zvedavosťou, ktorá nemá hranice.

Barbora Cíchová, riaditeľka súťaží AMAVET

STRETNUTIE MLADÝCH GÉNIOV PRI NIAGARSKÝCH VODOPÁDOCH

Víťazi Festivalu vedy a techniky AMAVET (FVAT) každoročne postupujú na Genius Olympiad v USA, teda olympiádu mladých géniov, ktorí majú možnosť prezentovať svoje inovatívne nápady najmä v oblasti životného prostredia na medzinárodnej úrovni. Tento rok sa Genius Olympiad už tradične konal na Technologickom inštitúte v Rochestri (Rochester Institute of Technology - RIT), ktorý je hostiteľom celého podujatia, pričom organizátorom olympiády je Terra Science and Education. Zakladateľom a prezidentom Genius Olympiad je Dr. Fehmi Damkaci.

Tento rok postúpila na Genius Olympiad jedna z víťazov FVAT - Alexandra Drgoňová z Gymnázia Janka Kráľa v Zlatých Moravciach. Alexandra prezentovala projekt "Analysis of radioisotopes in water samples from the vicinity of a nuclear power plant" teda "Analýza rádioizotopov vo vzorkách vody z okolia jadrovej elektrárne", v ktorom prezentovala svoje merania prítomnosti rádioizotopov vo vzorkách vody z rôznych pitných prameňov v ochrannnej zóne jadrovej elektrárne Mochovce. Okrem toho merala aj časový vývoj pH vody z týchto zdrojov a robila aj prieskum medzi obyvateľstvom ohľadom povedomia o jadrovej energetike.

Delegáciu AMAVET-u viedol Dr. Michal Zajaček, astrofyzik z Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity, dlhoročný spolupracovník AMAVET-u ohľadom popularizácie vedy a hodnotenia študentských projektov.

Zahraničnú reprezentáciu umožnila podpora spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., za čo jej patrí úprimné poďakovanie za podporu mladých slovenských vedátorov!

Tento rok sa Genius Olympiad v kategórii Veda zúčastnilo 1269 účastníkov zo 69 krajín sveta, ktorí prezentovali 498 projektov.

Program slovenskej delegácie bol nasledovný:

1. deň (pondelok 9. 6.)

Alexandra a Michal cestovali do Rochestru z Viedne s prestupom vo Washingtone. V dôsledku oneskorenia letu do Rochestru pricestovali na RIT až po 22. hodine miestneho času. Zaregistrovali sa v Grace Watson Hall, kde si vyzdvihli kľúče. Následne sa ubytovali v Ellegson Hall na 8. a 11. poschodí.

2. deň (utorok 10. 6.)

Alexandra vystavila svoj poster v Gene Polliseni center, ktoré slúži štandardne ako hokejový štadión pre RIT Tigers. V poobedných hodinách sa konali športové aktivity na utuženie súťažiacich (Ice Breaker activities) a následne započal otvárací cermenial, kde Genius Olympiad oficiálne otvoril jej prezident Dr. Fehmi Damkaci. Účastníci si vypočuli odbornú prednášku o oddelení ekonomického rastu od degradácie životného prostredia v podaní Prof. Nabil Nasr.

Miesto prezentovania projektov Genius Olympiad v Gene Polliseni centre (Rochester Institute of Technology) počas otváracieho ceremoniálu.

3. deň (streda 11. 6.)

Tretí deň bol v znamení hodnotenia projektov. Alexandra absolvovala hodnotenia predpoludním, pričom ju navštívili 4 porotcovia. Vedúci delegácie, Michal, bol takisto hodnotiteľom vyše 20 projektov predpoludním aj popoludní. Večer bol v znamení vzájomnej kultúrnej výmeny. Alexandra sa dokonca zúčastnila aj programu na pódiu, kde predviedla vynikajúcu tanečnú choreografiu, ktorá kombinovala slovenské ľudové prvky s modernou hudbou.

*Alexandra Drgoňová
pri prezentovaní svojho projektu
na Genius Olympiad.*

4. deň (štvrtok 12. 6.)

Počas celého dňa boli súťažiaci a ich vedúci (chaperones) na výlete na Niagarských vodopádoch na hranici USA a Kanady. Alexandra s Michalom najprv absolvovali okružnú plavbu na legendárnej lodi Maid of the Mist, počas ktorej videli American Falls, Bridal Veil Falls na americkej strane a Horseshoe falls na kanadskej strane. Následne strávili čas v obchode so suvenírmi. Pokračovali v ceste cez Green Island až na Goat Island, kde sa odfotografovali pri soche Nikola Teslu. Bol to práve Tesla, ktorý s Georgom Westinghousom, zhotovil prvé elektrické generátory na striedavý prúd. Tie následne využili aj v hydroelektrárni na Niagarských

*Alexandra a Michal
pod Niagarskými vodopádmi
(Cave of the Winds).*

vodopádach. Striedavý prúd umožnil prenos elektrickej energie na veľké vzdialenosti a v roku 1896 sa uskutočnil prvý diaľkový prenos elektriny z Niagarských vodopádov do mesta Buffalo. Svet sa teda vďaka Niagarským vodopádom následne “rozsvietil”, a tým sa navždy zmenil. Prvá zmena však nastala ešte o 10 rokov skôr (1885), keď vyhlásili oblasť Niagarských vodopádov za prvý štátny prírodný park v USA. Následne sa Alexandra a Michal vybrali do Cave of the Winds, resp. k systému drevených schodov a chodníkov priamo pod Bridal Veil Falls a American Falls. Po návšteve vodopádov sa účastníci presunuli do Walden Gallery, veľkého obchodného domu s rôznymi obchodmi a občerstvením.

5. deň (piatok 13. 6.)

Posledný deň bol dňom vyhodnotenia a odovzdávania cien. Z celkového počtu vystavených projektov získalo zlatú medailu top 5% projektov, následne projekty s celkovým hodnotením v rozmedzí 95%-85% získali striebornú medailu a projekty v rozmedzí hodnotenia 85%-75% získali bronzovú medailu. Projekty, ktoré spadali do intervalu 75%-60% získali čestné uznanie. V tomto systéme teda

60% projektov nezískalo žiadnu medailu a ani čestné uznanie. Je to pomerne výrazné sprísnenie hodnotenia v porovnaní s minulými ročníkmi. Alexandra tento rok, žiaľ, nezískala špeciálnu cenu, no vzhľadom ku kvalite projektov bola účasť na tejto olympiáde mladých géniov výrazným úspechom študentky slovenského gymnázia. Po skončení vyhodnotenia Alexandra s Michalom ešte stihli navštíviť dom Georga Eastmana, zakladateľa firmy KODAK. Následne navštívili centrum Rochestra, kde obdivovali zmenšenú verziu "Niagárov" - High Falls na rieke Genesee. Prechádzku po meste zakončili večerou v typickej americkej reštaurácii Dinosaur Bar-B-Que.

Panoráma centra Rochestra s vodopádom High Falls na rieke Genesee v popredí.

6. deň (sobota 14. 6.)

Deň návratu domov. Slovenská delegácia sa vracala letecky do Viedne cez Washington, teda tou istou trasou ako počas cesty do USA. V rámci dlhšieho prestupu vo Washingtone DC stihli ešte navštíviť krátko centrum mesta pri cintoríne Arlington, odkiaľ bol pekný výhľad na National Mall s Lincoln memorial, Washington monument a Kapitolom.

*Alexandra Drgoňová a Michal Zajaček pri Pamätníku Iwo Jima
vo Washington DC (presnejšie Arlington), kde jeden zo znázornených vojakov
Michael Strank bol slovenského pôvodu.*

Celkovo bola Genius Olympiad veľmi inšpiratívnym podujatím s mladými nadanými ľuďmi, ktorí zanietené prezentovali svoje riešenia a nápady ohľadom problematiky životného prostredia. V nasledujúcich desaťročiach sa bude musieť ľudstvo vysporiadať s množstvom problémov, od tých enviromentálnych (globálne otepľovanie, zmena klímy s extrémnymi výkyvmi počasia) až po energetické krízy v jednotlivých oblastiach sveta. A práve Genius Olympiad je medzinárodnou platformou, kde rastú budúci lídri hľadajúci a implementujúci riešenia týchto problémov, ktoré majú globálny charakter.

Slovenská delegácia sa chce poďakovať Slovenským elektrárňam a Cene Christiane a Vlada Tabačík za podporu účasti na Genius Olympiad v Rochestri.

Michal Zajaček

UČITEĽSKÁ OSOBNOSŤ SLOVENSKA ZA ROK 2024 OPÄŤ S AMAVET-om

Laureátkou hlavnej ceny prestížneho ocenenia Učiteľská osobnosť Slovenska za rok 2024 sa stala Alena Rapčan Štrompová, učiteľka slovenského jazyka a mediálnej výchovy zo Základnej školy Ľudovíta Fullu v Košiciach. Cenu Zastúpenia Európskej komisie si odniesla Miriam Feretová z Katolíckej spojenej školy sv. Mikuláša v Prešove, vedúca AMAVET klubu v Prešove, ktorá prepája školské vyučovanie s vedeckým výskumom a podporuje mladých ľudí v rozvoji vedeckého myslenia. Vychovala veľa žiakov, ktorí postúpili z Festivalu vedy a techniky AMAVET na najprestížnejšie súťaže vo svete, kde reprezentovali AMAVET, svoju školu a Slovensko!

Siedmy ročník ocenenia sa vyznačoval mimoriadne **silným zastúpením pedagógov z východného Slovenska**, ktorí tvorili významnú časť finalistov aj laureátov. Medzi desiatimi finalistami bolo deväť žien a jeden muž. Ich spoločným menovateľom bola autenticita, odbornosť a silný hodnotový základ. **V prvej tridsiatke sa umiestnila ďalšia vedúca AMAVET klubu v Kežmarku Janka Šišková.**

EURÓPSKA KOMISIA OCENILA UČITEĽKU, KTORÁ ŽIAKOM OTVÁRA DVERE DO SVETA VEDY

Cenu Zastúpenia Európskej komisie získala **Miriam Feretová**, ktorá učí biológiu a geografiu na cirkevnej škole v Prešove. Inovatívne prepája školskú výučbu s reálnou vedou, vďaka čomu jej žiaci dosahujú medzinárodné úspechy. *„Vedecké inštitúcie či vysoké školy sa nebránia spolupráci, len ich musíte osloviť. Z desiatich oslovených*

aspoň dve vždy zareagujú. A dokonca nielen tie slovenské, ale i zahraničné. Obohacuje to moju prax, ale predovšetkým to inšpiruje mojich študentov. Zažijú skutočnú vedu, výskum v laboratóriu a často sa potom rozhodnú ísť vedeckou alebo lekárskou dráhou,” teší sa Feretová, vedúca AMAET klubu v Pešove.

Cena Zastúpenia Európskej komisie vyzdvihuje pedagógov, ktorí svojím prístupom prezentujú európske hodnoty, ako sú rovnosť príležitostí, aktívne občianstvo a európska identita. „Cena symbolizuje záväzok Komisie podporovať pozitívne príklady a inšpiratívnych jednotlivcov, ktorí svojou prácou prispievajú k rozvoju otvorenej, modernej a inkluzívnej spoločnosti,” zdôraznil **Peter Zsapka**, vedúci komunikačnej sekcie Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku.

Zdroj: Učiteľská osobnosť Slovenska

PRAKTIKANTI V AMAVET-e

Aj v roku 2025 sme v AMAVET-e privítali študentov-praktikantov z Obchodnej akadémie Rača. Máme radosť, že im takto môžeme odovzdať naše skúsenosti, ukázať im ako organizácia funguje v praxi a dať im priestor rozvíjať zručnosti, ktoré využijú v budúcnosti. Jednou z nich bola aj Lili, študentka 3. ročníka, ktorá u nás strávila dva týždne. Vo svojom príspevku veľmi úprimne opisuje, ako vnímala prax v AMAVET-e, čo sa naučila a prečo by takúto skúsenosť odporúčala aj svojim spolužiakom.

DVA TÝŽDNE V AMAVETE MOJIMI OČAMI

Som študentkou 3. ročníka obchodnej akadémie a úprimne priznávam, že som skoro zabudla, že aj v tomto ročníku máme povinnú odbornú prax. Patrím medzi tých žiakov, ktorým prax zabezpečila škola. Aj keď som si nemohla úplne vybrať zo všetkých možností, nakoniec som si vybrala AMAVET – a neľutujem.

Pred začiatkom som bola nervózna, čo je úplne normálne. Po prvom týždni som však zistila, že to vôbec nebolo potrebné. Aj keď, úprimne, občas ešte som, pretože som trochu nešikovná a niektoré veci si musím nechať viackrát vysvetliť.

V centrále AMAVET-u som mala svoje vlastné pracovné miesto v spoločnej miestnosti, kde ľudia môžu navzájom komunikovať. Prijemným detailom je aj rádio, ktoré hrá počas dňa. Keď je ticho alebo práve nemám žiadnu úlohu, vytvára to príjemnú atmosféru.

Kolektív v AMAVET-e je veľmi milý. Pravidelne sa ma pýtali, či si nedám čaj alebo kávu, aj keď ja dávam prednosť čistej vode. Vždy, keď som

niečo potrebovala, ochotne mi pomohli. Počas týchto dvoch týždňov mi stihli prirásť k srdcu a budú mi chýbať.

Zistila som, že AMAVET je organizácia, ktorá spája ľudí prostredníctvom vedy a vedomostí. Vzťahy medzi kolegami sú priateľské a profesionálne – počas mojej praxe som zažila dve zaujímavé návštevy. Pravdepodobne by sa im zišla nová tlačiareň, ale inak tu majú množstvo zaujímavých a netradičných vecí.

Táto prax určite nepatrí medzi tie, kde "nič nerobíte". Vyžaduje si tvorivosť aj administratívne zručnosti. Na začiatku možno dostanete knižky – odporúčam si ich prečítať, aj keď ich väčšina asi len prebehne očami. Neskôr budete pripravovať tabuľky, plagáty a rôzne materiály.

Dúfam, že sa aj budúci rok niekto rozhodne pre AMAVET, pretože som sa tam veľa naučila. Videla som, ako funguje ich administratíva a na dva týždne som sa stala ich pomocníčkou – a bolo to skvelé!

Ďakujem všetkým v AMAVET-e za milý prístup a cenné skúsenosti.

Lili

.....

**VÍŤAZKA FESTIVALU AMAVET 2024 NEZAHÁĽALA ANI POČAS
LETNÝCH PRÁZDNIN 2025**

ĽUDMILA KVAŠŇOVSKÁ NA MEDZINÁRODNEJ CESTE ZA POZNANÍM

Ľudmila Kvašňovská je víťazka z Festivalu vedy a techniky AMAVET na Slovensku aj v zahraničí. Jej cesta začala na Festivale vedy a techniky AMAVET 2022, ktorý jej otvoril dvere do sveta prestížnych medzinárodných súťaží a študijných pobytov. Festival AMAVET, známy ako inkubátor mladých vedeckých talentov, umožnil Ľudmile prvýkrát zažiť a ukázať svoj potenciál širokej verejnosti.

Na Festivale vedy a techniky AMAVET 2022 Ľudmila oslnila odbornú hodnotiacu komisiu svojím výnimočným projektom, vďaka čomu získala možnosť zúčastniť sa na svetovom finále Regeneron ISEF 2023, kde si

vybojovala štvrté miesto. Toto významné umiestnenie len posilnilo jej odhodlanie a motiváciu pokračovať v ceste za vedeckými objavmi.

Ďalším krokom na jej úspešnej ceste bola **účasť na Európskej súťaži mladých vedcov EUCYS 2024 v poľských Katoviciach vďaka postupu z Festivalu vedy a techniky AMAVET 2023. Ľudmilin projekt si získal medzinárodné uznanie a priniesol jej dve špeciálne ceny – CNIC Prize a World Expo Osaka Prize. Tieto ocenenia jej umožnili absolvovať letné študijné pobyty, ktoré jej otvorili nové obzory a poskytli jedinečné skúsenosti.**

Prvá zastávka jej letného putovania v roku 2025 bola v Madride, kde v rámci CNIC Prize strávila týždeň v Národnom centre pre kardiovaskulárny výskum (CNIC). Táto inštitúcia je známa svojou špičkovou výskumnou prácou a vzdelávacími programami. Ľudmila sa zúčastnila programu ACÉRCATE, ktorý jej umožnil preniknúť do sveta vedeckých metodológií na deviatich technických oddeleniach. Okrem toho sa zúčastnila seminára o exkurzií do zvieracích a klinických zariadení, čo jej poskytlo komplexný pohľad na aktuálny stav kardiovaskulárneho

výskumu. Príležitosť stretnúť sa a diskutovať s významnými odborníkmi, ako sú Dr. Valentín Fuster a Dr. María Ángeles Moro Sánchez, bola neoceniteľnou súčasťou jej návštevy. Každý večer jej program dopĺňali kultúrne aktivity, ktoré jej umožnili objavovať krásy Madridu.

Nasledujúcou zastávkou bola Osaka v Japonsku, kde Ľudmila reprezentovala Európsku komisiu na Svetovej výstave

Expo. Táto udalosť je jedinečnou platformou na prezentáciu inovácií a kultúrneho dedičstva z celého sveta. Ľudmila tu mala príležitosť prezentovať svoj výskum na diskusnom podujatí v EÚ pavilóne. Okrem toho navštívila množstvo pavilónov, pričom najviac ju zaujali nemecký a poľský pavilón, ktoré ponúkali fascinujúce pohľady na technologické a vedecké pokroky. Počas svojho pobytu cestovala aj do Tokia, kde navštívila významné výskumné inštitúcie patriace pod Keio a Tokyo univerzity a stretla sa so zástupcami delegácie EÚ v Japonsku.

Tieto zahraničné skúsenosti priniesli Ľudmile nielen nové vedomosti a kontakty, ale aj jedinečné cestovateľské zážitky, ktoré určite využije vo svojej kariére. Festival vedy a techniky AMAVET bol pre Ľudmilu odrazovým mostíkom, ktorý jej poskytol platformu na prezentáciu jej talentu a schopností. Sme nesmierne hrdí na to, že práve vďaka nášmu festivalu sa mladí vedci ako Ľudmila môžu rozvíjať a dosahovať úspechy na svetovej úrovni.

Ľudmilin príbeh je dôkazom toho, že s odhodlaním a vášňou možno prekonať hranice a dosiahnuť veľké veci. Sledujeme jej kariéru s nadšením a veríme, že jej príbeh bude inšpiráciou pre ďalších mladých vedcov, ktorí snívajú o tom, že raz zanechajú svoju stopu vo vedeckom svete.

Ľudmila Kvašňovská, Barbora Cíchová

LETO 2025 S AMAVET-OM

TÁBORY PLNÉ OBJAVOVANIA, PRIATEĽSTIEV A RADOSTI

Leto 2025 bolo pre AMAVET opäť nezabudnuteľné. Naše tábory ukázali, že spojenie **vedy, techniky, objavovania prírody a hier** je recept na dobrodružstvá, ktoré si deti ponesú so sebou ešte dlho.

DENNÉ TÁBORY V BRATISLAVE

Na denných táboroch sme sa vydali na skutočné expedície za poznáním. Deti si vlastnými rukami vyrazili mincu v **Národnej banke Slovenska**, hrali sa na detektívov v hre „Kriminálka s Karin“ a objavovali tajomstvá **Strojníckej fakulty STU**, kde im odborníci priblížili fascinujúci svet techniky.

Navštívili sme aj **Mestskú knižnicu**, kde sa knihy stali sprievodcami do sveta fantázie, a počas prechádzky Starým mestom ožili legendy a povesti Bratislavy. V závere nechýbalo ani tradičné grilovanie v prírode – deti si pochutnali na špekáčikoch a spolu s vedúcimi tvorili nezabudnuteľné spomienky.

V auguste sme program spestrili **keramickým workshopom** a návštevou **Archeologického múzea SNM**, kde sa deti premenili na malých bádateľov. Pátrali po podivných predmetoch a vyrábali keltské mince – spojili tak históriu s vlastnou kreativitou.

POBYTOVÝ TÁBOR V MODRE – HUNCOKÁR

Ak hľadáte kombináciu prírody, vedy a technológií, Huncokár v Modre bol tým pravým miestom. Každý deň priniesol niečo nové – od **vedeckých pokusov**, cez programovanie **Micro:bitov** a spoznávanie **robotov**, až po hľadanie stromov v lese. A popritom nechýbala ani radosť z hier, smiech a spoločné zážitky.

Najkrajším dôkazom, že to celé malo zmysel, sú **úprimné ďakovania od detí a rodičov**. V dotazníkoch spokojnosti dostali naše tábory hodnotenie **jednotka (1)** – za program, komunikáciu i bezpečnosť. A to je pre nás tá najväčšia odmena.

ĎAKUJEME Z CELÉHO SRDCA

Za týmto všetkým stoja **naši táboroví vedúci**, ktorí do každého dňa vložili obrovské množstvo energie, fantázie a lásky k deťom. Vďaka nim nebol ani jeden deň rovnaký a každý účastník si odnášal domov niečo, čo ho obohatilo.

Rovnako veľké poďakovanie patrí našim partnerom a podporovateľom, ktorí umožnili, aby tieto krásne letné príbehy vôbec vznikli: **Ministerstvo školstva SR, NIVaM, Mestská časť Bratislava – Rača, Mesto Modra, Bratislavské dobrovoľnícke centrum, Ing. Martin Mikuš, ArcGEO Information Systems**, Vaša podpora a dôvera sú pre nás kľúčové – bez vás by sa toto všetko nepodarilo.

Daria Bazhenova, koordinátorka podujatí AMAVET

AMAVET KLUB 967 NA MAJSTROVSTVÁCH EURÓPY V ROBOCUP

Naši šikovní chalani základnej školy sa vrátili z neuveriteľnej cesty – z Majstrovstiev Európy v RoboCup, ktoré sa konali v slnečnom Bari v Taliansku. Do tejto prestížnej súťaže postúpili z 1. a 2. miesta v celoslovenskom kole RoboCup Junior v Bratislave, kde porazili tímy základných aj stredných škôl.

Na európskom podujatí sa stretli tímy zo 14 krajín. Naši chlapci reprezentovali Slovensko v kategórii Rescue Line. V tejto kategórii súťažilo 25 najlepších tímov z celej Európy.

Vďaka svojej húževnatosti a tímovej práci chlapci dokázali, že sa len tak nevzdávajú a prepracovali sa do stredu výsledkovej tabuľky. Toto bola nielen súťaž, ale aj životná skúsenosť, ktorá inšpiruje a motivuje!

Na súťaži sa zúčastnil aj náš bývalý člen Pavol Emanuel Laban, ktorý sa robotike začal venovať u nás v klube a tieto skúsenosti si preniesol na strednú školu. Na ME vyhral v kategórii simulácia.

Účasť na tomto výnimočnom podujatí by nebola možná bez podpory ZŠ Bernolákova vo Vranove n/T, organizácie AMAVET – Asociácia pre mládež, vedu a techniku a obetavých rodičov a sponzorov, ktorým patrí obrovské ďakujeme!

Link na video:

STVR - Ranné správy
v televízii:

Slovenský rozhlas,
Žurnál o 17-tej,
v 15:30 minúte:

Ján Motešický,
vedúci AMAVET klubu 967, na ZŠ Bernolákova vo Vranovej nad Topľou

ZVUKOTESNÁ MIESTNOSŤ – CESTA K POROZUMENIU SVETA NEPOČUJÚCICH

V roku 2017, keď sa konal jubilejný 20. ročník Festivalu vedy a techniky AMAVET, boli súčasťou programu aj stánky s interaktívnymi experimentmi pre žiakov a študentov. V jednom zo stánkov, kde prebiehali zábavné vedecké pokusy pre deti zo základných škôl, sa pristavila sympatická pani učiteľka so skupinkou asi 20 detí. Bežná situácia. Až na jeden detail, ktorý všetko zmenil.

Pani učiteľka požiadala členov tímu:

„Ukážte a vysvetlite deťom pokusy tak, aby ich pochopili – aj keď sú nepočujúce.“

Táto jednoduchá veta spustila reťazovú reakciu, ktorá nakoniec vyústila do jedného z najkreatívnejších projektov AMAVET klubu č. 959 v Bratislave.

Experimenty bez zvuku? Výzva pre všetkých!

Anka Kravárová, vedúca AMAVET klubu 959, zostala chvíľu zaskočená. Ako vysvetliť vedecké pokusy deťom, ktoré nepočujú, keď bežná prezentácia spočíva v slovnom výklade a komentári k prebiehajúcim javom? V rušnom priestore festivalu, plného hluku, rozhovorov a smiechu, sa deti, ktoré nepočujú, len ticho dívali na pohyb jej pier.

Anka však situáciu nevzdala. Vybrala niekoľko experimentov založených na vizuálnych a pohybových efektoch, ktoré deti dokázali pochopiť aj bez slov. Výsledok? Dojatá pani učiteľka a spokojné deti, ktoré zažili vedu na vlastnej koži – bez ohľadu na to, že ju nepočuli.

A potom prišla otázka: Rozumieme my im?

Táto skúsenosť Anku inšpirovala k ďalšej myšlienke:

Vedia bežné, zdravé deti pochopiť svet nepočujúcich?

Ako im ho priblížiť tak, aby v nich vznikla empatia a prirodzená tolerancia?

A tak vznikol nápad, ktorý v sebe spája vedu, inklúziu aj zážitok:
ZVUKOTESNÁ MIESTNOSŤ.

Ako znie ticho? Vstúp a zistiš.

Nasledujúci rok sa členovia AMAVET klubu 959 pustili do práce. Vytvorili **zvukotesnú miestnosť**, pripomínajúcu anglickú telefónnu búdku. Miestnosť bola navrhnutá tak, aby **neprepúšťala zvuk dnu ani von** – pomocou špeciálnych akustických a izolačných materiálov pohlcujúcich vibrácie.

Najskôr bola atrakciou pre samotných členov klubu, neskôr pre žiakov ZŠ Dubová v Bratislave. Od roku 2025 má svoj nový domov v **Zážitkovom centre vedy Aurelium** v Bratislave.

Skúste to. Bez ohľadu na vek.

Či ste dieťa, tínedžer alebo dospelý – vstúpte dnu. Zavriete dvere. A zrazu... **nič**. Ani vlastný hlas. Ani smiech kamarátov za dverami. Ani hluk okolia. Môžete kričať, zistiť, koľko decibelov má váš hlas – ale nikto vás zvonka nepočuje.

Je to **malá terapia, veľká skúsenosť a nečakané pochopenie**. Svet nepočujúcich je iný – ale nie menej hodnotný. Vďaka tejto miestnosti si to môžete na chvíľu vyskúšať – teraz už v **Zážitkovom centre vedy Aurelium** v Bratislave.

Gabriela Kukolová, riaditeľka AMAVET

NEZABUDNUTEĽNÁ CESTA VÍŤAZOV FVAT NA MILSET ESI 2025

Na prelome septembra a októbra 2025 sa uskutočnila posledná cesta víťazov Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024, ktorá smerovala do Abu Dhabi. Delegácia AMAVET-u sa zúčastnila na prestížnej medzinárodnej súťaži MILSET Expo-Sciences International (ESI) 2025 v Spojených arabských emirátoch. Podujatie prilákalo mladých vedcov a inovátorov z viac ako 70 krajín sveta, ktorí mali príležitosť predstaviť svoje projekty, vymeniť si skúsenosti a zažiť atmosféru vedeckej komunity na globálnej úrovni.

Vedúci delegácie **Samuel Smoter vyzdvihol**, že účasť na ESI 2025 bola pre našich študentov jedinečnou príležitosťou. Týždeň plný prezentácií, workshopov a kultúrnych podujatí ich nielen obohatil o nové poznatky, ale aj priblížil k rozmanitým kultúram a myšlienkam z celého sveta. Naši študenti s hrdosťou prezentovali svoje projekty vo veľkom výstavnom centre ADNEC, kde sa s nimi zoznámili nielen návštevníci, ale aj odborníci z rôznych oblastí. Okrem vedeckého programu zažili aj nezabudnuteľné Safari na púšti, čo dodalo celej výprave osobitý rozmer.

Samuel Adamus opísal svoju účasť na MILSET ESI 2025 ako výnimočnú príležitosť. Spoznal množstvo inšpiratívnych ľudí z celého sveta, oboznámil sa s rôznorodými kultúrami a prístupmi k vede. Prezentácia jeho projektu mu poskytla cennú spätnú väzbu a inšpiráciu na ďalší rozvoj.

Jozef Jabczun považuje svoju účasť na ESI 2025 za mimoriadny zážitok. Prezentácia vlastného projektu mu priniesla cenné skúsenosti a spätnú väzbu od odborníkov aj rovesníkov. Vďaka stretnutiam s ďalšími nadšencami prírodných vied načerpal nové poznatky a nápady. Celková atmosféra podujatia, priateľské prostredie a sprievodný program boli výborné.

Účasť na MILSET ESI 2025 bola pre všetkých zúčastnených nielen veľkou vedeckou skúsenosťou, ale aj motiváciou pre ďalší rozvoj a osobnostný rast. Naši študenti sa vrátili domov plní nových nápadov a zážitkov, ktoré určite využijú vo svojej budúcej kariére. Na záver by sme chceli srdečne poďakovať Nadácii ESET za ich finančnú podporu, ktorá umožnila túto nezabudnuteľnú cestu a prispela k úspechu našich mladých vedcov na medzinárodnej scéne.

Barbora Cíchová, Samuel Smoter

ROBORAVE INTERNATIONAL 2025 V PEKINGU

V dňoch 25.-26. augusta 2025 sa v Pekingu, v hlavnom meste Číny, konalo svetové finále súťaže RoboRAVE International 2025. Súťaž robotov a ich tvorcov spája študentov, pedagógov a inovátorov z celého sveta, aby oslávili kreativitu, tímovú prácu a najmodernejšie technológie.

Reprezentanti zo Slovenska - víťazi národného kola súťaže autonómnych robotov RoboRAVE Slovensko 2025 - Lukáš Haňo a Viliam Kövesi, žiaci Gymnázia Štefana Moyzesa v Moldave nad Bodvou sa stali súčasťou Global RoboRAVE Family, kde učenie je zábava, spolupráca prekračuje hranice a budúcnosť si buduješ Ty!

Ako tím (č. GEFFB005) Robot-exe zo Slovenska vo výzve Fire Fighting v kategórii BK (súťažili medzi vysokoškolákmi, keďže mali viac ako 18 rokov) získal krásne druhé miesto a strieborné medaily. Výsledky sú zverejnené na stránke usporiadateľa.

Srdečne blahoželáme a ďakujeme za skvelú reprezentáciu Slovenska!

Jozef Ristvej,
AMAVET klub 549 Martin

CESTA SLOVENSKÝCH VÍŤAZOV FESTIVALU VEDY A TECHNIKY AMAVET NA EUCYS 2025 V RIGE

Víťazi Festivalu vedy a techniky AMAVET 2024, Martin Zayonc a Igor Višňovský, zažili výnimočnú cestu na 36. ročník European Union Contest for Young Scientists (EUCYS), ktorý sa konal od 15. do 20. septembra 2025 v hlavnom meste Lotyšska, Rige. Slovensko a AMAVET reprezentovali s projektom „Futbaloví roboti“. Obaja účastníci sa podelili o svoje dojmy a skúsenosti z tohto prestížneho podujatia.

NAJVÄČŠIE ZÁŽITKY Z EUCYS 2025

Igor Višňovský spomína, že najsilnejším zážitkom bola práve atmosféra počas prezentácií. Možnosť predstaviť svoj projekt odbornej porote a súťažiacim z rôznych krajín bola pre neho veľmi inšpiratívna. *"Bolo výnimočné byť súčasťou jednej veľkej vedeckej komunity,"* povedal. Slávnostný ceremoniál mu pripomenul, aké dôležité je byť súčasťou takejto komunity.

Martin Zayonc naopak vyzdvihol spoznávanie ostatných súťažiacich a ich projekty. *"Každý z nich pracoval na úplne inom projekte, a bolo zaujímavé vidieť, ako rôzne prístupy a nápady môžu viesť k inovatívnym riešeniam,"* dodal Martin.

OSOBNÝ A VEDECKÝ RAST

EUCYS 2025 priniesol obom účastníkom množstvo skúseností, ktoré ich posunuli nielen v oblasti vedy, ale aj osobnostne. Igor zdôraznil, že ich táto skúsenosť naučila lepšej komunikácii výsledkov ich práce a obhajobe pred porotou. *"Priniesla nám sebavedomie a motiváciu pokračovať ďalej,"* dodal. Martin na druhej strane získal cenné rady od porotcov, ktoré mu pomohli vidieť, ako ďalej rozvíjať a zlepšovať svoj projekt.

ODPORÚČANIA PRE BUDÚCICH VÍTAZOV FVAT

Obaja víťazi sa zhodujú, že pre budúcich účastníkov podobných súťaží je dôležité veriť vo svoj projekt a nebáť sa konkurencie. *"Každý nápad má svoju hodnotu, ak je spracovaný s nadšením a dôslednosťou,"* tvrdí Igor. Martin odporúča zúčastniť sa podobných súťaží, pretože sú jedinečným zážitkom plným skúseností a nových kontaktov. *"Treba sa nebáť pýtať*

a *experimentovať*," dodáva s úsmevom.

ÚŽASNÝ DOJEM Z PODUJATIA

Delegátka za AMAVET, Mgr. Mária Babinčáková, Ph.D., ocenila vysokú úroveň organizácie a pôsobivé kultúrne vystúpenia, ktoré doplnili celý zážitok z EUCYS 2025. "*Súťažiaci zo 40 krajín prezentovali 90 projektov pred 21 vedcami a odborníkmi z celej Európy,*" poznamenala. Toto podujatie poskytlo účastníkom nielen

príležitosť ukázať svoje inovatívne nápady, ale aj nadviazať nové priateľstvá a načerpať inšpiráciu pre ich ďalšiu kariéru a život. Igor a Martin si zo súťaže odniesli množstvo nezabudnuteľných zážitkov, vďaka ktorým Slovensko opäť potvrdilo svoju prítomnosť medzi mladými vedeckými talentami v Európe.

Barbora Cíhová, riaditeľka súťaží AMAVET

NOC VEDY 2025

CHAOS V SLUŽBÁCH POZNANIA

Téma Noci vedy 2025 znela „**Chaos**“ – no chaos v tom najlepšom zmysle slova. Naša klubová výprava sa vydala na exkurziu do Popradu a Košíc, kde sme sa ponorili do víru experimentov, vedeckých objavov a inšpiratívnych stretnutí s odborníkmi z rôznych oblastí.

Počas celého programu sme mali možnosť nahliadnuť do zákulisia výskumu – od fyzikálnych laboratórií až po moderné technológie, ktoré menia náš každodenný život. Vedci nám ukázali, že aj v zdanlivom chaose sveta existujú pravidlá, poriadok a nekonečné množstvo otázok, ktoré čakajú na odpoveď.

Noc vedy je pre nás viac než len podujatie – je to kontakt s vedou, ktorá oživa mimo strán učebníc. Spoločne sme si pripomenuli klubovú tradíciu objavovania a zvedavosti, ktorá nás spája už celé roky.

Domov sme sa vrátili s novými zážitkami, poznatkami a chuťou

bádať ďalej. Chaos sa ukázal ako zdroj kreativity, energie a inšpirácie – presne taký, aký vládol počas celej Noci vedy 2025.

Mgr. Janka Šišková,

AMAVET klub 979 pri ZŠ s MŠ Nižná brána Kežmarok

HĽADANIE PORIADKU V NEPREDVÍDATEĽNOM SVETE

AMAVET klub č. 966 - Pöllö v spolupráci so Spojenou školou sv. Jána Bosca v Novej Dubnici sa už tradične zapojil do aktivity Európska NOC VEDY. V tomto školskom roku sme Noc vedy pripravili v predstihu - 12. septembra 2025. Podtitul aktuálneho ročníka bol *Hľadanie poriadku v nepredvídateľnom svete*. Cieľom podujatia bolo priblížiť širokej verejnosti krásu a aktuálne poznatky modernej astronómie a fyziky, no zároveň dať priestor aj tvorivosti a zážitkovému učeniu.

Prví účastníci prichádzali už o **16:45**, aby si mohli vopred pozrieť priestory a pripraviť sa na bohatý program.

Hlavným otváracím bodom bola prednáška **RNDr. Michala Zajačka**, PhD. z Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity v Brne s názvom *"Cesta zo Slnecnej sústavy do centra Galaxie (a ďalej...)"*

Publiku priblížil fascinujúci svet galaxií, čiernych dier a vzdialených vesmírnych objektov, pričom zdôraznil význam najnovších pozorovacích metód. Na záver nasledovala krátka diskusia s prednášajúcim.

Program pokračoval vedeckými dielničkami, ktoré ponúkli účastníkom možnosť vyskúšať si experimenty, interaktívne úlohy a kreatívne aktivity. **Deti i dospelí mali možnosť zažiť, že veda nie je vzdialená a zložitá, ale hravá, uchopiteľná a inšpiratívna.**

Počas večere z vlastných zdrojov pokračovali neformálne rozhovory medzi účastníkmi a lektormi.

Začiatok ďalšieho bloku prednášok patril študentom, finalistom medzinárodnej súťaže AstroPi Pardubice, ktorí predstavili svoje projekty spojené s vesmírnymi experimentami. Nasledovala prednáška Mariána Rečičára, predsedu Púchovského Eko – Astro klubu, s názvom *Význam pozorovaní zákrytov hviezd Mesiacom*.

Program mal vyvrcholiť astronomickým pozorovaním v areáli Saleziánskeho centra. Najväčším lákadlom bol prechod Mesiaca cez hviezdokopu Plejád, ktorý však zostal zahalený mrakmi. Napriek nepriazni počasia sa celý večer niesol v duchu popularizácie vedy, zážitkov a prepájania komunity. Účastníci ocenili možnosť nielen počúvať odborníkov, ale aj klásť otázky, diskutovať a vyskúšať si vedecké aktivity na vlastnej koži. **Noc vedy 2025 ukázala, že aj v každodennej zložitosti sveta možno hľadať poriadok a zákonitosti – a práve veda je cestou, ktorá nám pomáha tieto súvislosti objavovať.**

*Jana Šošovičková,
vedúca AMAVET klubu 966 – Pöllö, Nová Dubnica*

CESTY ZA VEDOU V ROKU 2025

V roku 2025 sme v AMAVET-e uskutočnili pre školské skupiny spolu 19 ciest za vedou. Z toho 13 ciest sa uskutočnilo do známej Európskej organizácie pre jadrový výskum – CERN vo Švajčiarskej Ženeve. Dve cesty za vedou do Francúzska absolvovala škola z Levíc a náš AMAVET klub 937. Hlavné mesto Nemecka navštívila škola z Banskej Bystrice.

V AMAVET-e sa nám podarilo v roku 2025 zaučiť tiež jednu novú sprievodkyňu, slečnu Viktóriu Bernátovú, ktorej učiteľské vedomosti z fyziky a chémie prispievajú k odbornému výkladu pre školské skupiny.

Od roku 2025 v AMAVET-e absolvujeme aj novú exkurziu „Za prírodnými javmi do Slovinska“, Túto poznávaciu cestu využili hneď dve školy z Nitry a ich spätná väzba bola viac než pozitívna. Prečítajte si v ďalšom príspevku.

Janka Petrušková, koordinátorka podujatí

OČARUJÚCA PRÍRODA, VEĽKOLEPÉ HISTORICKÉ PAMIATKY, MALEBNÉ MESTÁ A ŠUM MORA - SLOVINSKO

Ak sa pýtate, kde sa dá vidieť očarujúca príroda, veľkolepé historické pamiatky, malebné mestá a šum mora, jednou zo správnych odpovedí by bolo určite Slovinsko. Vďaka občianskemu združeniu AMAVET sme sa do krajiny, ktorú si tak často vo svete mýlia so Slovenskom, mohli pozrieť aj my, učitelia a žiaci zo ZŠ Škultétyho v Nitre. Od 30. septembra do 3. októbra 2025 nás čakali 4 dni nabitého, no veľmi atraktívneho programu.

Naša exkurzia sa začala **pri brehu romantického jazera Bled**. V jeho strede leží ostrov s kostolom Nanebovzatia Panny Márie, kde sa nachádza zvon, ktorý po troch zazvoneniach plní želania. Nasledovalo 561 kamenných schodov **k majestátnemu vodopádu Savica**, ktorý sa s hukotom rútil z výšky 78 metrov. Pre väčšinu z nás prišiel pomyselný zlatý klinec programu už na druhý deň. Postojnská jaskyňa nebola len zážitok. **Postojnská jaskyňa bola prekvapivý šok, nemý úžas, dych berúcou krásou**. Milióny rokov tu vznikal 24 km dlhý systém chodieb s monumentálnou kvapľovou výzdobou, aká nemá v Európe obdobu. Jej priestory sú tak rozsiahle, že umožnili dokonca vybudovanie podzemnej železnice a elektrický vláčik nás odviezol viac než 2 kilometre dovnútra jaskyne.

Deň však nekončil a slovinčinu nám nachvíľu vystriedala taliančina **v prímorskom meste Terst**. S našou sprievodkyňou Zuzanou sme si prezreli jeho historické centrum a ochutnali pravé talianske gelato. Tretí deň sme navštívili neďaleké **mesto Piran**, ktoré sme mali na dohľad z nášho hotela Oleander. Z jeho hradieb sa nám naskytl krásny panoramatický výhľad na krivolaké uličky, tak typické pre jadranské letoviská. **A aký by to bol výlet k moru bez toho, aby sme sa v ňom neokúpali?** Ani októbrový dátum v kalendári, ani teplota len tesne atakujúca 20 stupňov nás neodradili (teda aspoň niektorých) od poriadneho osvieženia. **Podvečerná prechádzka k Mesačnému zálivu** so strmými útesmi zakončila ďalší nádherný, i keď jeden z najnáročnejších dní. Náš krokomer sa vtedy zastavil na čísle 20 196.

Záverečný výlet do hlavného mesta Slovinska Ljubljany nám dal možnosť prechádzky po slávnom Trojmostí architekta Josipa Plečnika, pokochať sa katedrálami, hradom, nakúpiť si v miestnych obchodíkoch, pričom zo všetkých kútov na nás hľadeli draci - symbol mesta. **Určite sme nevideli všetko, čo táto úžasná krajina ponúka, no kokteil, ktorý nám namiešali v AMAVET-e bol viac než lahodný. Ak by sa kohokoľvek z nás spýtali, či stojí Slovinsko za návštevu, odpoveďou by bolo jedno veľké ÁNO. Už teraz vášnivo diskutujeme, kam sa s AMAVET-om pozrieme nabudúce.**

Peter Vasaráb, ZŠ Škultétyho Nitra

VEDCI BEZ VEKU

SENIORI, KTORÍ MENIA POHĽAD NA DOBROVOĽNÍCTVO

„Milý Lukáš,

pozerám predpoveď počasia na zajtra a je tu varovanie SHMÚ pred silným snežením a závejmi v okrese Brezno. Pre auto rizikové, musím cez kopec... Je možné ešte ísť vlakom. To by som dal. Ja sa teda hlásim, že cestujem,“ písal Braňo z Košíc deň pred akciou.

Pred naším prvým sústređením s dobrovoľníkmi seniormi nás zalarmovala predpoveď počasia a vidina prvého veľkého sneženia. Vôľa stretnúť sa však bola omnoho väčšia než obavy. Do auta som preto pre istotu naložil aj čiapku a zimnú bundu.

Niektorých dobrovoľníkov z klubov som už poznal z predchádzajúcich podujatí, ale očakávali sme aj nové tváre. Akí budú? Ako sa bude pracovať so skupinou ľudí, ktorých skúsenosti mnohonásobne prevyšujú tie moje? Čo im vieme dať? Čo sa od nich vieme naučiť?

Myšlienka projektu **Vedci bez veku** je zapojiť do dobrovoľníctva seniorov, ktorí majú veľký potenciál a dokážu mládeži veľa odovzdať. Ako skupina sú niekedy trochu prehliadaní. Určite ste často počuli o mladých dynamických kolektívach. A čo stabilné kolektívy seniorov s obrovskou trpezlivosťou a porozumením? Takýto kolektív sa nám začal postupne zbierať v piatok v hoteli Poľana v Brusne.

Rýchlo sme identifikovali aj amaveťákov, ktorých sme videli prvýkrát. Táto „krvná skupina“ sa nezaprie a zoznamovacie aktivity tak začali pri spoločnom stole ešte pred samotným programom.

ATMOSFÉRA SÚSTREDENIA

Už od začiatku bolo cítiť uvoľnenú atmosféru. Skúsení dobrovoľníci, ktorí si nepotrebujú nič dokazovať, prišli s chuťou zdieľať svoje zážitky a často dokázali situáciu odľahčiť vtipnými príhodami. Možno projekt premenujeme na **Vedci bez veku, ale s humorom**.

„Kedy som naposledy cítil, že to, čo robím, dáva zmysel? Pred chvíľkou,“ zaznelo od vedľajšieho stola.

Hneď nám bolo jasné, že tak skúsených mentorov by klasické prednášky skôr unavili než obohatili. Cieľom sústredenia bolo dať všetkým priestor na zdieľanie ich skúseností, aby sme v budúcnosti mohli zapojiť ešte viac seniorov.

Každý priniesol vlastný príbeh, no všetkých spájala veľká vnútorná motivácia. Najväčšou odmenou sú úspechy detí, ktoré viedli ako mentori. Stretli sme sa s prírodovedcami, vedúcimi krúžkov robotiky, elektroniky, ale najväčšie zastúpenie mali modelári z Nitry.

Týmto sa chcem poďakovať Jarovi M. a Jarovi F., ktorí nám ochotne pomohli s fotodokumentáciou počas akcie.

VZŤAH SENIOROV A DETÍ

Nestáva sa mi už často, že by som bol jedným z najmladších ľudí v miestnosti. Naši dobrovoľníci vravia, že medzi mladými sami omladnú. Deti sa im často zdôveria aj s vecami, ktoré by rodičom nepovedali. To je znak skutočnej dôvery.

Často ich na ulici zdraví ľudia, ktorých už nepoznajú. Pred mnohými rokmi ich ako deti viedli v krúžku a teraz sú z nich dospelí ľudia. Toto sú tie momenty zmyslu, ktoré by sme radi ponúkli aj ostatným seniorom, ktorí cítia, že majú mladým čo ponúknuť, ale nemajú kde. **Vedcom, pre ktorých je vek len číslo.**

ZÁVER A PODPORA PROJEKTU

Po skončení programu zdieľanie neskončilo. Debatovalo sa družne až do noci, keď sme kráčali spoločne do Brusniansky po vŕzgajúcom čerstvom snehu. Ráno sme museli auto potlačiť, aby sa pohlo zo zasneženého parkoviska. Niekedy stačí len trochu potlačiť a veci sa dajú do pohybu.

Projekt **Vedci bez veku** vznikol vďaka podpore **Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR** v rámci výzvy *Sociálne inovácie v dobrovoľníctve pri podpore sociálneho začlenenia*, ktorej sa mohli zúčastniť organizácie s akreditáciou **Ministerstva vnútra SR** v oblasti dobrovoľníctva.

Lukáš Procháška

DVA PRÍKLADY Z ČINNOSTI AMAVET KLUBOV

DEŇ HRANIA NA SLOVENSKU SPOJIL 2 AMAVET KLUBY NAPRIEČ SLOVENSKOM

V rámci 16. ročníka Dňa hrania na Slovensku sa do aktivít zapojili aj členovia AMAVET klubov z Kežmarku – klub 979 a Banskej Bystrice – klub 981. Spoločne sme pripravili tvorivú dielňu, kde deti mali možnosť vyrobiť si vlastnú vedeckú hračku z papierových pohárikov. Vďaka technike sme sa spojili online a tak sme sa mohli nielen vidieť, ale sa aj pozdraviť, vymeniť si skúsenosti a ukázať vyrobené hračky.

Pri výrobe sa deti hravou formou zoznámili s fyzikálnym javom – premenou polohovej energie na energiu pohybovú. Aj vďaka tomu sa jednoduchá hračka stala nielen zábavnou, ale aj poučnou.

Do dielne sa zapojilo spolu 43 detí, ktoré dokázali vyrobiť až 54 originálnych hračiek. Deti si odniesli nielen svoje výtvary, ale aj množstvo nových poznatkov a zážitkov z objavovania vedy cez hru.

***Mgr. Janka Šišková, AMAVET klub 979 Kežmarok**
Ing. Janka Ďateľová, AMAVET klub 981 Banská Bystrica*

AK POCHOPÍŠ KRÁSU PRÍRODY, NEMÔŽEŠ ZABLÚDIŤ

AMAVET klub č. 977 v spolupráci s OZ Deti, príroda a zdravie spoločne zrealizovali projekt – Spoznávanie fauny a flóry Malých Karpát. Na voľnom priestranstve pred MŠ v obci Šípkové bola osadená nová náučná tabuľa, ktorá je zložená zo 16 otáčacích kociek, na ktorých je zobrazená typická fauna a flóra Malých Karpát vyskytujúca sa aj v okolí Šípkového.

Okrem obrázkov jednotlivých zvierat a ich mláďat, stromov, rastlín, ich kvetov a plodov, sú na dvoch stranách každej kocky krátke opisné texty a zaujímavosti. Takouto formou sa deti, mládež, dospelí - turisti či návštevníci dozvedia nové informácie o okolitej prírode. Ďakujeme šikovným dobrovoľníkom za pomoc pri jej osadení. Veríme, že tabuľa bude slúžiť po mnohé roky všetkým, ktorí sa pri nej zastavia, pretože ako sa spomína v známom citáte: „Ak pochopíš krásu

prírody, nemôžeš zablúdiť.“ (Cicero).

Projekt bol podporený z dotácie MŠVVaM SR v spolupráci s NIVAM a grantom z Nadácie SPP.

Zuzana Bajcarová, vedúca AMAVET klubu 977, Vrbové

MLADÍ VEDCI ZO SEVEROVÝCHODU NA ŠTARTE

KOŠICKO-PREŠOVSKÉ KRAJSKÉ KOLO FVAT AMAVET 2025

Prírodovedecká fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (PF UPJŠ) sa dňa 18. novembra 2025 stala dejiskom regionálneho kola Festivalu vedy a techniky (FVAT) AMAVET 2025 pre Košický a Prešovský kraj. Toto podujatie, dlhodobu organizované v spolupráci a partnerstve s Prírodovedeckou fakultou UPJŠ, je spravidla najväčším krajským kolom. Tohoto ročníka sa zúčastnilo **89 nadšených mladých vedcov**, ktorí prezentovali svoje výskumné práce a technické projekty. Celkovo súťažilo **64 projektov**.

Odbornú úroveň prác posudzovala **Odborná hodnotiaca komisia**, ktorej predsedom bol doc. RNDr. Peter Pristaš, CSc., z Ústavu biologických a ekologických vied. Spolu s tímom 20 odborníkov vybrali projekty postupujúce na celoštátne finále, kde zabojujú o účasť na medzinárodných súťažiach a výstavách. Komisia zároveň udelila aj **Cenu Dekana Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach**, ktorú získal projekt č. 23 autoriek Nicol Hirešovej a Emmy Tillerovej s názvom *Testovanie umelých molekúl: potenciálne liečivá pre Alzheimerovu chorobu*.

Cenu **Prírodovedcov** – ocenenie podľa hlasovania návštevníkov Festivalu vedy a techniky AMAVET – získal projekt č. 6 autora Igora Hrehu s názvom *Výskyt roháča veľkého (Lucanus cervus) v lokalite Biela hora v obci Michalovce*.

Vyjadrenie koordinátora:

„Som mimoriadne hrdý a veľmi sa teším z kreativity a kvality prác, ktoré sme tento rok videli. Kvalita súťažiacich projektov bola aj tento rok výnimočná, čo dokazuje, že aj na východe máme generáciu mladých a šikovných ľudí, ktorá sa nebojí klásť zložité otázky a hľadať inovatívne odpovede. Všetkým postupujúcim držíme spolu s celou komisiou palce a tešíme sa na ich reprezentáciu v celoštátnom finále,“ **uviedol RNDr. Marián Babinčák, PhD., krajský koordinátor FVAT AMAVET pre Košický a Prešovský kraj, AMAVET klub 957.**

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJSKÝ FESTIVAL VEDY A TECHNIKY AMAVET

Prehlbovať záujem mladých ľudí o vedy a techniku je jedným z cieľov činnosti **AMAVET klubu 937 pri Spojenej škole Kremnička, Banská Bystrica**. Z tohto dôvodu sa klub pravidelne zapája do organizácie **krajského Festivalu vedy a techniky AMAVET**.

V roku 2025 zorganizoval v spolupráci s **Asociáciou pre mládež, vedy a techniku** už 28. ročník, ktorý sa uskutočnil 17. októbra 2025 v priestoroch školy. Otvorenie festivalu vykonal vedúci AMAVET

klubu 937 **Vladimír Kováčik**, ktorý oboznámil účastníkov s celkovým programom podujatia.

Na úvod sa prihovoriť riaditeľ školy, **PaedDr. Milan Ponický**, ktorý privítal účastníkov a riaditeľka AMAVET-u **Ing. Gabriela Kukolová**, ktorá predstavila možnosti postupu do celoštátneho finále a účasť na najväčšie svetové súťaže a prehliadky.

Do súťaže sa zapojilo **10 projektov**, z ktorých hodnotiaca komisia vybrala **4 projekty do celoštátneho finále**. Hodnotiaca komisia pracovala v zložení: **Doc. Ing. Petra Kvasnová, PhD., Doc. Ing. Kamil Cejpek, PhD., Ing. Ján Pavlovkin, PhD., Ing. Pavol Kyman**.

V rámci Festivalu AMAVET mali súťažiaci a návštevníci možnosť pozrieť si sprievodnú expozíciu „**Vedecká hračka**“, ktorú pripravila a predvádzala **Ing. Puobišová**. Ukázala prítomným zaujímavé experimenty.

Po obedňajšej prestávke nasledovalo vyhodnotenie projektov a odovzdávanie vecných cien, ktoré spolu s diplomami získali všetci súťažiaci. **Celkovo sa festivalu AMAVET zúčastnilo 289 návštevníkov zo ZŠ a SŠ.**

K dobrej úrovni festivalu prispela spolupráca s **ÚKC ZSVTS**, ktorej členovia sa zapojili ako členovia hodnotiacej komisie. Veľké poďakovanie patrí aj členom organizačného štábu.

***Vladimír Kováčik**, vedúci AMAVET klubu 937*

KRAJSKÉ KOLO FESTIVALU VEDY A TECHNIKY AMAVET V NITRE

Dňa **10. októbra 2025** sa uskutočnil **Krajský festival vedy a techniky AMAVET za Nitriansky kraj** v réžii členov modelárskeho klubu MK Zobor Nitra v spolupráci so **Súkromnou strednou odbornou školou polytechnickou DSA**. Tá poskytla nádherné voľné priestory v jednej zo svojich budov, kde sú k dispozícii dielne a elektrotechnické zariadenia určené pre štúdium elektrotechnických odborov.

Keďže podujatie organizujeme každoročne, predovšetkým pod taktovkou **Mgr. Martina Mikuláša**, akcia pre nás nie je žiadnou novinkou a vedeli sme, čo nás približne čaká. Čo ale nikdy nedokážeme očakávať dopredu, je počet účastníkov a témy ich prác, ktoré sa dozvedáme len obmedzený čas pred podujatím.

Témy boli rôznorodé: Naša záhrada – oáza pokoja, Možný efekt druhu *Steatoda triangulosa* na synatrópnu arachnofaunu Slovenska, Môže byť TERT proteín považovaný v budúcnosti za marker invazívnosti v mozgových nádoroch?, Epidemiologicko-ekologická analýza kliešťov a ich patogénov v okolí mesta Komárno, Hodnotenie kvality vody vo vybraných prameňoch a studničkách obce Obyce (nehodnotené, autorka sa nezúčastnila), Vplyv rôznych druhov vodných rastlín na množstvo produkcie kyslíka počas fotosyntézy, Lákanie hmyzu na vnadidlo, Mikroskopická analýza Mŕtveho ramena rieky Váh, Kvalitatívny dôkaz prítomnosti glukooxidázy v mede, Inkubátor, Edukačná pomôcka na precvičovanie matematiky a slovenčiny pre 1. stupeň ZŠ, Smart kvetináč – kvetináč, ktorý sa postará o seba, Chemactivity.

Už pred samotným otvorením akcie sme sa priebežne pristavovali pri jednotlivých stánkoch a sledovali, ako si účastníci pripravujú svoje projekty. Za mňa osobne to bolo skvelé – záujem o vedeckú činnosť na každodenné témy ma vždy veľmi teší a bolo vidieť, že autori nielenže majú presnú predstavu o téme, ktorú rozoberajú, ale u väčšiny projektov ma prekvapilo, ako do hĺbky sa účastníci dokážu problematike venovať.

Festival začal oficiálnym zahájením, počas ktorého **Mgr. Martin Mikuláš** predstavil porotu. Následne sme mali krátku organizačnú poradu a potom sme začali s vyhodnocovaním – od stánku k stánku. Musím uznať, že ako človeka, ktorý sa o tieto témy doposiaľ nezaujímal, ma nadchlo počúvať prezentácie takmer o každej téme.

Čas však neúprosne plynul a ani sme sa nenazdali, ocitli sme sa v časovom sklze. Len čo sme si vypočuli prezentácie, hneď sme sa ponáhľali vyhodnotiť naše zistenia. Nie vždy to bolo jednoduché, ale prvých **5 postupových miest** sme určiť museli. Všetky ostatné projekty, ktoré nepostúpili, dostali vecnú cenu – **Cenu poroty KFBAT 2025**.

Osobne hodnotím akciu ako veľmi podarenú a príjemnú. Nové priestory a občerstvenie pre porotu aj účastníkov veľmi potešilo, kolektív poroty sa vedel bez problémov dohodnúť na výsledku. Sklamanie na tvárach viacerých účastníkov sa dalo postrehnúť, všetkých sme však povzbudili, aby sebavedomo pokračovali vo svojich výskumoch a aktivitách.

Obzvlášť by som chcel pochváliť mladšie ročníky z 2. stupňa ZŠ. Podľa seba viem, že takéto projekty by som sa asi ja v ich veku neodvážil robiť a prezentovať na súťaži. Máte moje obrovské uznanie!

Peter Majerčiak, MK Zobor Nitra, AMAVET klub č. 836

KRAJSKÝ FVAT 2025 V PARTIZÁNSKOM

OD BIOLÓGIE PO TECHNIKU

Festival vedy a techniky AMAVET je súťaž, v ktorej sa nápady menia na skutočnosť. Žiaci základných a stredných škôl Trenčianskeho kraja prostredníctvom svojich projektov prezentujú svoju odvahu a kreativitu. Vymieňajú si svoje skúsenosti, nadväzujú nové kontakty a usilujú sa o postup do celoslovenského kola súťaže.

Do krajského kola Festivalu vedy a techniky AMAVET v Partizánskom sa celkovo zapojilo 30 súťažiacich s 26 projektmi. Z oblasti biológie a environmentálnych vied bolo 9 projektov, z chémie a biochémie 4 projekty, z fyziky a astronómie 1 projekt, z mechaniky a inžinierstva 4 projekty, 3 projekty z informatiky, 5 projektov z robotiky a jeden zo spoločenských vied.

Spoločenská sála Domu kultúry ožila mladými vedcami, konštruktérmi a výskumníkmi 16. októbra. Účastníci festivalu mali možnosť predstaviť svoj projekt formou postera a získané nové poznatky a skúsenosti prezentovať odbornej porote aj verejnosti.

Odborná komisia, zložená z pedagógov podľa súťažných kategórií, to ani tento rok nemala ľahké. Jednotlivci aj dvojice, ktorí prihlásili svoj vedecký alebo technický projekt, boli dobre pripravení, používali vedecké metódy a odborné poznávanie. Každý projekt prezentovali

dvoma spôsobmi – posterom s textami, obrázkami a grafmi a osobnou prezentáciou pred porotou.

Odborná porota hodnotila originalitu a kreativitu projektu. Taktiež dávala dôraz na vedeckosť, technický zámer, dôslednosť autora, porozumenie, jasnosť a celkovú vizuálnu stránku samotného nápadu. Hodnotený projekt mohol získať maximálne 100 bodov. Porota dokumentovala vyrovnanosť riešenia daného problému, ktorý si autor projektu stanovil.

Z dvadsiatich šiestich projektov do celoslovenského finále FVAT 2025, ktoré sa uskutočnilo 10. až 11. novembra v Bratislave, postúpilo 10 projektov.

Ocenenými a postupujúcimi autormi sú:

Na 1. mieste **Filip Lajčiak**, študent 3. ročníka Strednej priemyselnej školy v Dubnici nad Váhom s projektom „*Stereoskopické 3D skenovacie zariadenie pre mikroskopické objekty*“.

Matúš Martiška, študent Spojenej školy sv. Jána Bosca z Novej Dubnice, upútal porotu svojim nápadom „*LakeWatch – Sledovací systém vodných plôch*“, zameraným na vývoj autonómnej sledovacej sondy určenej na monitorovanie kvality vody v prírodných aj umelých vodných plochách.

O počasí, teplote, tlaku, vlhkosti a koncentrácii CO₂ sa nielen odborná porota, ale aj verejnosť mohli dozvedieť prostredníctvom posteru, ktorý prezentoval **Michal Toma**, študent SOŠ strojníckej z Bánoviec nad Bebravou, s projektom „*Meteostanica riadená mikrokontrolérom Arduino, napájaným dvomi typmi sietí*“.

Autormi ďalších postupujúcich projektov sú:

Samuel Jerguš Rábek, študent SOŠ J. A. Baťu Partizánske – „*Prototyp dostupnej 3D tlačiarne na kov*“. Cieľom jeho práce bolo navrhnuť a realizovať cenovo dostupný a bezpečný prototyp kovovej 3D tlače, vhodný pre výučbu, vývojové laboratória alebo malé dielne.

Martin Rebros, študent Strednej priemyselnej školy v Novom Meste nad Váhom, prakticky predviedol projekt „*Inteligentné kŕmenie pre vtáky*“ – moderný spôsob starostlivosti o vtáky počas zimy.

Z oblasti chémie a biochémie pripravila svoju prezentáciu **Nina Lukačovičová**, študentka SOŠ Nováky, pod názvom *„Stanovenie sacharidov v potravinách a ich význam pre výživu včiel“*. V práci sa venovala vlastnostiam, deleniu, metabolizmu a funkcii sacharidov v organizme včiel aj ľudí.

Zo SOŠ strojníckej v Bánovciach nad Bebravou do celoštátneho finále postúpil projekt **Tobiassa Flimela** – *„CNC stolný plotter“* – vyrobený a pripravený na kreslenie technických výkresov. Umožňuje flexibilné využitie rôznych kresliacich nástrojov – od jemných pier a ceruziek pre detailné výkresy až po fixky a technické perá.

Základnú školu v Považskej Bystrici reprezentoval žiak 9. ročníka **Peter Haviar** s nápadom *„Exoskeletonová ruka 2.0“*. Cieľom projektu bolo vyrobiť rehabilitačnú pomôcku z dielikov Lega, ktoré našiel doma. Chcel, aby sa ruka hýbala lepšie, bola pri pohybe menej zaťažená a aby roboruka pomohla pri čakaní na rehabilitáciu.

„Čo tak postaviť si autonómnú kosačku?“ – projekt navrhuje a konštruuje autonómne zariadenie schopné samostatne identifikovať, analyzovať a efektívne kosiť trávnu v rôznych terénnych podmienkach bez potreby ľudského zásahu. Dôraz sa kladie na ekologickú prevádzku, energetickú efektívnosť a bezpečnosť pri interakcii s okolím. Autorom projektu je **Branislav Ručkay**, študent miestneho gymnázia a krúžku robotiky Centra voľného času Partizánske.

Sci-fi robota **Wall-E** z rovnomenného animovaného filmu postavili študenti SOŠ strojníckej v Bánovciach nad Bebravou, **Marek Dubravický** a **Tomáš Mátéffy**.

„Wall-E mal byť pôvodne jednoduchý školský projekt, ktorý sme so spolužiakom chceli zrealizovať a zistiť, či sa nám to vôbec podarí. Zo začiatku to mal byť iba jednoduchý projekt z internetového tutoriálu, ale postupom času nás napadlo množstvo vylepšení a modifikácií. Naším cieľom je, aby Wall-E zaujal nových žiakov a podporil ich vo vytváraní ďalších podobných projektov a aby sa nebáli trochu do toho oprieť,“ konštatovali autori.

Na záver príspevku o už tradičnej aktivite AMAVET-u 808, ktorý podujatie realizoval, patrí vďaka pedagogickému sprievodu a vedúcim jednotlivých projektov. Ocenenie prináleží aj Odbornej hodnotiacej komisii, ktorá sa na výbornú zhostila neľahkej úlohy vybrať postupujúce projekty do celoštátneho finále FVAT 2025.

Text a foto: Vladimír Mešter

Mestská TV v Partizánskom urobila reportáž z krajského FVAT:

MLADÍ VEDÁTORI OPÄŤ ZAŽIARILI V ŽILINE

Dňa **17. októbra 2025** sa v priestoroch **Žilinskej univerzity (UNIZA)** v **Žiline** uskutočnilo krajské kolo **28. ročníka Festivalu vedy a techniky AMAVET** – prestížneho podujatia, ktoré dáva priestor mladým inovátorom predstaviť svoje výskumné, technické a environmentálne projekty.

UNIZA v spolupráci s **AMAVET klubom 549 Martin** a **ICM, n. o. Martin** privítala žiakov základných a stredných škôl z celého Žilinského kraja. Autori projektov prezentovali svoje práce odbornej komisii aj širokej verejnosti.

Dlhodobým cieľom festivalu je podpora tvorivosti, kritického myslenia a vedeckého prístupu medzi mládežou – vlastností, ktoré sú kľúčové pre budúcnosť vedy, výskumu a techniky. Projekty vznikli s pomocou učiteľov, mentorov a členov AMAVET klubov.

Odborná komisia, zložená z vysokoškolských pedagógov a odborníkov z praxe, hodnotila kvalitu prác, ako aj schopnosť žiakov ich obhájiť a zrozumiteľne odprezentovať.

Na podujatí sa zaskveli najmä najúspešnejší mladí vedátori, ktorí si odniesli vecné ceny, pričom **8 projektov získalo nominácie na celoslovenské finále, ktoré sa uskutočnilo počas Týždňa vedy na Slovensku** v novembri v Bratislave.

Organizátori ďakujú všetkým pedagógom, hodnotiteľom, dobrovoľníkom a partnerom, ktorí prispeli k úspešnému priebehu podujatia.

Ing. Jozef Ristvej, st.

MLADÍ VÝSKUMNÍCI Z BRATISLAVSKÉHO A TRNAVSKÉHO KRAJA ZAŽIARILI NA KRAJSKOM KOLE FVAT AMAVET 2025

V piatok 10. októbra 2025 sa v Zážitkovom centre vedy – Aurelium v Bratislave uskutočnilo krajské kolo Festivalu vedy a techniky AMAVET pre Bratislavský a Trnavský kraj. Podujatie prebehlo už tradične vďaka dlhoročnému partnerstvu s Centrom vedecko-technických informácií SR (CVTI SR).

Do súťaže sa zapojilo 17 vedecko-technických projektov. Mladí inovátori počas prezentácií diskutovali svoje projekty pred odbornou hodnotiacou komisiou, ktorá im poskytla cennú spätnú väzbu a vybrala najlepšie projekty postupujúce na celoštátne finále. Celkovo postúpilo 7 projektov.

Veľmi nás teší rastúci záujem o Festival vedy a techniky AMAVET aj v našich dvoch krajoch. Každý rok vidíme viac premyslených nápadov, vedeckej odvahy a chuti hľadať riešenia pre reálne problémy – od bezpečnosti v digitálnom svete cez technické projekty až po duševné zdravie.

Ďakujeme odbornej hodnotiacej komisii, partnerom podujatia, ale najmä pedagógom, ktorí svojich žiakov vedú a podporujú vo vedecko-technickom raste. Vaša podpora je kľúčová.

Krajské kolo pre Bratislavský a Trnavský kraj zrealizoval AMAVET klub č. 505.

Barbora Cíhová, riaditeľka súťaží AMAVET

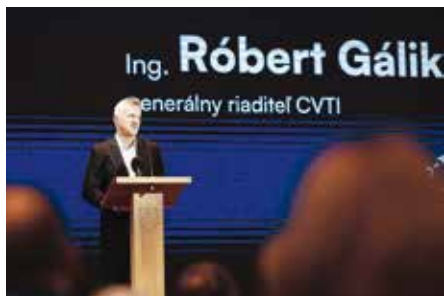
FESTIVAL VEDY A TECHNIKY AMAVET 2025 OTVORIL TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY NA SLOVENSKU

Atmosféru nadšenia, zvedavosti a excelentnej mladej energie priniesol do Bratislavy 28. ročník Festivalu vedy a techniky AMAVET 2025, ktorý slávnostne otvoril Týždeň vedy a techniky na Slovensku. Počas ceremoniálu Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR v spolupráci s Francúzskym veľvyslanectvom na Slovensku odovzdalo Cenu Milana Rastislava Štefánika – prestížne uznanie, ktoré podčiarklo význam vedeckej práce a medzinárodnej spolupráce.

Hneď po oficiálnom otvorení sa do práce pustilo 81 žiakov, prevažne zo stredných škôl, so 60 originálnymi projektmi naprieč vedecko technickými disciplínami. Po celý deň im venovalo pozornosť 27 odborníkov z univerzít, Slovenskej akadémie vied aj aplikačnej praxe. Finalisti získavali kvalitnú spätnú väzbu, cenné odporúčania a nadväzovali nové kontakty so svojimi rovesníkmi i mentormi.

Druhý deň patril inšpiratívnym Science talks – rozhovorom víťazov FVAT, ktorí v uplynulom období reprezentovali Slovensko na prestížnych svetových súťažiach a prehliadkach. Otvorene hovorili o programe svojich zahraničných pobytov, o zručnostiach a skúsenostiach, ktoré nadobudli, aj o tom, ako ich táto jedinečná cesta posunula vpred v osobnom i profesionálnom raste. Program obohatila prednáška Mgr. Martina Macka z Úradu priemyselného vlastníctva na tému duševného vlastníctva a sprievodný program ukončil energický Science Slam

v podaní Veroniky Nagy Trembošovej, Mateja Račického a Filipa Květoňa.

Vyvrcholenie festivalu prinieslo očakávané vyhlásenie výsledkov a nominácií na medzinárodné súťaže, kde sa víťazné projekty a ich autori stanú v roku 2026 ambasádormi slovenskej mládež vedy. Emócie, napätie a radosť z úspechu sprevádzali každý okamih odovzdávania cien – a právom. Za každým projektom sú mesiace práce, objavovania a vytrvalosti.

Odbornú časť podujatia zabezpečili: Slovenská akadémia vied, Žilinská univerzita v Žiline, Prírodovedecká fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave a Technická univerzita v Košiciach.

Záznamy z kľúčových momentov festivalu sú k dispozícii online: slávnostné otvorenie, science talks – príbehy víťazov FVAT a vyhodnotenie s odovzdávaním cien nájdete na stránke:

Na tom istom odkaze sú dostupné aj prílohy: Sumár projektov FVAT 2025 a výsledková listina víťazov a reprezentantov pre rok 2026.

Fantastický 28. ročník Festivalu vedy a techniky AMAVET sa uskutočnil vďaka podpore partnerov: Slovenská akadémia vied, Nadácia VSE, Nadácia Allianz, Centrum vedecko technických informácií SR, CoLab, Mesto Bratislava a Nadácia Jána Korca. Podujatie zároveň podporili aj: Aqua Pro, Martinus, KVANT LED obrazovky, RKS, Konzervatórium Tolstého v Bratislave, Súkromná základná umelecká škola Slovenský Grob a Občianske združenie priateľov dejín techniky a vynálezov.

Ďakujeme všetkým partnerom, odborným garantom, učiteľom a dobrovoľníkom za to, že pomáhajú rásť novej generácii vedcov, inovátorov a tvorcov budúcnosti. Tešíme sa na ďalší ročník!

Barbora Cíhová, riaditeľka súťaže Festival AMAVET

35. VÝROČIE AMAVET

SLÁVNOSTNÝ GALAVEČER VZDÁVAL ÚCTU VEDÚCIM KLUBOV

Pri príležitosti 35. výročia založenia AMAVET-u sa v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu uskutočnil slávnostný galavečer, ktorý spojil vedu, umenie a poctu všetkým, ktorí formujú mladú vedeckú generáciu na Slovensku. Podujatie bolo nielen oslavou histórie, ale predovšetkým poďakovaním ľuďom stojacim za úspechmi žiakov v regiónoch.

Predseda AMAVET-u Marián Giba vo svojom príhovore zdôraznil význam klubovej činnosti, dobrovoľníckej práce a vytrvalého úsilia vedúcich klubov, ktorí dlhé roky podporujú deti a mládež v objavovaní sveta vedy. Všetkým im patrí veľké úprimné *ďakujem*.

TAM, KDE VZNIKÁ PRVÁ ISKRA ZVEDAVOSTI

Ocenenia vedúcich klubov AMAVET sa začali symbolicky tam, kde sa rodí prvá detská zvedavosť. Filmová dokrútka predstavila prácu klubu v Kežmarku – hravé vedecké prístupy a nadšenie pre prácu s najmenšími žiakmi.

Na pódium následne prišla vedúca klubu Janka Šišková, ktorá hovorila o tom, kde nachádza inšpiráciu pri práci s deťmi. Jej ocenenie odovzdali predseda AMAVET-u Marián Giba a riaditeľka AMAVET-u Gabriela Kukolová, ktorí následne ocenili aj ďalších vedúcich klubov:

Janka Šišková, Ľuba Morková, Anna Gibová, Jana Plichtová a Michal Mesároš.

Slávnostnú atmosféru umocnilo vystúpenie mladých umelcov z Konzervatória v Bratislave, ktorí prepojili svet umenia so svetom vedy.

DIVÍN – SILA ROVESNÍCKEHO VZDELÁVANIA

Druhá filmová dokrútka predstavila klub v Divíne, ktorý sa úspešne venuje rozvoju talentov aj z náročnejších sociálnych podmienok. Vedúca klubu Ludmila Štupáková prezradila, ako motivuje deti k učeniu a ako dokáže udržať rovesnícke vzdelávanie v každodennej aj školskej praxi.

V tomto bloku boli ocení: Ludmila Štupáková, Jana Vavreková, Judita Gverinová, Anna Kravárová a Marián Blažek.

VRANOV NAD TOPĽOU – ROBOTIKA, VÝSKUM A CHARIZMA UČITEĽA

Tretia filmová ukážka sa zamerala na robotiku, projektovú prácu a medzinárodné reprezentácie žiakov z klubu vo Vranove nad Topľou pod vedením charizmatického učiteľa Janka Motešického.

Ocenenie si prevzali: Janko Motešický, Ludko Baranček, Aurélia Barančeková, Pavol Mičúch, a Viera Guothová.

PREŠOV – TALENT, KTORÝ RASTIE ROKY

Štvrtá filmová dokrútka predstavila prešovský klub a jeho dlhodobú prácu s mladými talentami. Vedúca klubu Mirka Feretová hovorila o silnom vzťahu so svojimi žiakmi a o tom ako ju „donútili“ prihlásiť sa na ocenenie Učiteľská osobnosť Slovenska 2024.

Ocenení boli: Mirka Feretová, Jozef Ristvej st., Helenka Ristvejová, Martin Mikuláš, Vladimír Kováčik, Vladimír Mešter, Marián Babinčák a Dávid Richter.

Pre Dávda bola pripravená špeciálna filmová dokrútka z letného tábora v Chorvátsku, kde dlhé roky pôsobil s mimoriadnym nasadením ako vedúci tábora.

NOVÁ DUBNICA – ROZMANITÁ ČINNOSŤ AJ NETRADIČNÁ UČITEĽSKÁ CESTA

Piatou filmovou dokrútkou sa predstavil klub z Novej Dubnice. Na pódium prišla vedúca klubu Janka Šošovičková, ktorá opísala svoju netradičnú cestu od technickej praxe až k učiteľstvu.

Ocenenie získali: Janka Šošovičková, Tatiana Hoffmannová, Ingrid Kuníková, Jaroslava Surgentová, Stanislav Medrický, predseda AMAVET v ČR a Ján Šípoš, bývalý predseda AMAVET SR, in memoriam.

MEDZINÁRODNÝ POZDRAV

Na diaľku pozdravil účastníkov galavečera čestný predseda AMAVET Jean Claude Guiraudon z Francúzska, bývalý predseda MILSET svet.

Vo svojom príhovore zdôraznil význam dlhodobej klubovej práce pre budúcnosť svetovej vedy a inovácií.

ATMOSFÉRA PLNÁ EMÓCIÍ AJ SPOMIENOK

Galavečer sa niesol v priateľskej a dojemnej atmosfére. Nechýbali ani slzy dojatia pri spomienkach na roky práce, nadšenia a dobrovoľníctva. Po ukončení programu sa amaveťáci, bývalí aj súčasní, stretli v družných rozhovoroch a spomienkach, ktoré potvrdili, že AMAVET je predovšetkým komunita.

PRIANIE DO ĎALŠÍCH ROKOV

Prajem si, aby AMAVET podporoval mladých ľudí ešte dlhé desaťročia. Nech je jeho stopa viditeľná vo všetkých kluboch na Slovensku, nech má stabilné zázemie a ľudí, ktorí veria v zmysel rozvoja talentov. Pretože budúcnosť slovenskej vedy stojí na mladých – a AMAVET je ich pevnou oporou.

Gabriela Kukolová, riaditeľka AMAVET

Filmová dokrútko 2025, Janka
Šišková, AMAVET klub 979,
Kežmarok

Filmová dokrútko 2025,
Ludmila Štupáková, AMAVET
klub 972, Divín

Filmová dokrútko 2025, Janko
Motešický, AMAVET klub 964,
Vranov nad Topľou

Filmová dokrútko 2025, Mirka
Feretová, AMAVET klub 957,
Prešov

Filmová dokrútka 2025, Janka
Šošovičková, AMAVET klub 966,
Nová Dubnica

Klip AMAVET final 2025, zostrih

EPILÓG

VYTRVALOSŤ SA STRETĽA S UZNANÍM

Rok 2025 sa do histórie AMAVET-u zapíše ako rok, keď sa vytrvalosť stretla s uznaním. Nie ako náhoda, ale ako výsledok dvadsiatich rokov systematickej práce, viery v zmysel vedy pre mladých ľudí a neustáleho presviedčania, že kvalita má mať aj systémovú podporu.

Festival vedy a techniky AMAVET sa za tie roky stal pevným bodom na mape slovenského vzdelávania. Prešiel cestu od myšlienky, cez budovanie krajskej a celoštátnej štruktúry, až po rešpektovanú postupovú súťaž s účasťou žiakov zo všetkých krajov Slovenska. A predsa – dlhé roky zostával mimo oficiálneho zoznamu súťaží, ktoré štát považuje za hodné finančnej podpory pre školy a ich zriaďovateľov.

Zmena prišla až vtedy, keď sa zmenil aj rámec. Nová smernica ministerstva školstva z roku 2024 otvorila priestor pre modernejší a spravodlivejší pohľad na súťaže, ktoré dlhodobo fungujú, majú dosah a prinášajú výsledky. Vo februári 2025 sme preto **opäť** podali žiadosť – nielen za Festival vedy a techniky AMAVET, ale aj za ďalšie dve stabilné a hodnotné platformy: Festival 4 živlov a Junior Internet.

A potom prišiel júl. Jedna obálka, jeden list, **jedna veta**, ktorá mala váhu dvoch desaťročí úsilia. Festival vedy a techniky AMAVET bol schválený a zaradený do zoznamu organizačných poriadkov súťaží na nasledujúcich päť rokov.

Nešlo len o administratívne víťazstvo. Išlo o **signál** pre školy, učiteľov, riaditeľov aj zriaďovateľov, že práca so šikovnými, zvedavými a tvorivými žiakmi má zmysel a že mimoriadne úspechy mladých ľudí majú byť podporené aj systémovo - že veda a technika patria k budúcnosti tejto krajiny.

Tento príbeh sa teda nekončí. Práve naopak. Epilóg roku 2025 je zároveň prológom ďalšej kapitoly žijúceho organizmu v AMAVET-e – kapitoly, v ktorej budú mať deti so záujmom o vedu ešte viac príležitostí rásť, objavovať a veriť, že ich **úsilie sa vyplatí**.

Počas 28 rokov môjho pôsobenia som vtlačila AMAVET-u svoju pečať a AMAVET sa rovnako hlboko zapísal do môjho súkromného života. Bola a aj je to vzácna symbióza.

Gabriela Kukolová, riaditeľka AMAVET

SIEŇ VEDÁTORSKÝCH TALENTOV AMAVET 2025

Od založenia občianskeho združenia AMAVET v roku 1990 vzniklo veľké množstvo hodnotných, inšpiratívnych a osudových príbehov, ktoré posunuli mnohé deti a mladých dospelákov na životnú cestu objavovania nových vedecko-technických poznatkov. Nepreskúmaných prírodných zákonitostí je ešte veľa, tak ako je veľa aj mladých ľudí ochotných venovať vedeckému bádaniu svoj pracovný život v prípade, že ich v správnom okamihu zaujmeme a získame pre štúdium prírodných a technických vied.

S cieľom budovania vedomostnej spoločnosti a ako motivujúci hnací motor a pozitívny príklad pre ďalšie generácie žiakov, založil AMAVET v roku 2017 tradíciu oceňovania úspešných žiakov, ktorí svojim trpezlivým bádáním dosiahli mimoriadne výsledky v oblasti vedy a techniky. Ocenením je ich uvedenie do Siene vedátorských talentov AMAVET.

V roku 35. výročia AMAVET-u sme vydali aj publikáciu Príbehy vedeckých talentov AMAVET-u, v ktorej sme v rozhovoroch zmonitorovali príbehy niektorých našich úspešných amaveťákov od roku 2006 do roku 2025.

V každom kalendárnom roku sumarizujeme svetové úspechy na jednotlivých súťažiach sveta a podľa vedných odborov.

V roku 2025 to boli:

Sieň slávy Festivalu vedy a techniky AMAVET

2025

world awards

TOP WINNER
1

USA

Chémia

Antivirotiká z kukurice - Nová sereoselektná syntéza Galidesiviru z furfuryl alkoholu
Adam Kovalčík

 Special award

2. miesto American Chemical Society
1. miesto The Drug, Chemical & Associated Technologies Association

4

USA

Environmentálne vedy

Grafický karbon nitríd a nízkoteplotná plazma: nová stratégia čistenia odpadových vôd
Anna Podmanická

 Special award

1. miesto King Abdulaziz & his Companions Foundation for Giftedness and Creativity

2

25

Spain

Spoločenské vedy

Analýza a mapovanie nemeckého obranného systému z 2. svetovej vojny v regióne Kysuce
Matúš Kvašnovský

3

25

Spain

Biológia

Tradičné nápoje ako možný spôsob ochrany ľudí pred napadnutím kliešťom
Alexandra Polanová, David Polan

Participants

Kristiána Sarah Klebanová, Timotej Kucko, Dorota Reguliová, Matthias Maruška, Michal Vadovský, Jozef Jabczun, Samuel Adamus, Alexandra Drgoňová, Martin Zayonc, Igor Višňovský

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

AMAVET REVUE

Vydávaním elektronického mesačníka AMAVET Revue, ISSN 1337-1703, sa AMAVET snaží zväčšovať rozhľad čitateľov v oblasti práce s deťmi, pričom nezabúda ani na tých najmenších. Cieľovou skupinou boli a stále aj sú AMAVET kluby, roztrúsené po celom Slovensku. Pravidelne sa tu nachádzajú dôležité informácie, a tiež reportáže z podujatí organizácie a jej klubov. Od marca 2006 začal AMAVET Revue vychádzať v elektronickej podobe a v tejto podobe je každý mesiac uverejnený na našej webovej stránke www.amavet.sk.

NEMEC, J. 2025. Príbehy vedeckých talentov AMAVET-u. Bratislava: AMAVET.

KUKOLOVÁ, G. 2025. História AMAVET-u. Bratislava: AMAVET. ISBN: 978-80-69092-05-01.

BAZHENOVA, D., PROCHASKA, L. 2025. Ako zapojiť do dobrovoľníctva viac seniorov: zmysluplne, udržateľne a s pozitívnym dopadom. Bratislava: AMAVET. ISBN: 978-80-69092-09-9

CÍCHOVÁ, B. 2025. Sumár projektov Festivalu štyroch živlov AMAVET 2025. Bratislava: AMAVET. ISBN: 978-80-69092-04-4.

NEMEC, J. a kol. 2024. Výročná správa AMAVET 2024. Bratislava: AMAVET. ISBN: 978-80-88953-03-7.

CÍCHOVÁ, B. 2025. Záverečná správa JUNIOR INTERNET 2025. Bratislava: AMAVET.

https://www.juniorinternet.sk/cms/wp-content/uploads/2025/04/ZS_JI_2025-1.pdf

BABINČÁK, M – CÍCHOVÁ, B. 2025. Festival vedy a techniky AMAVET: sumár projektov. Bratislava: AMAVET. ISBN: 978-80-69092-06-8.

CÍCHOVÁ, B. 2025. Závěrečná správa FESTIVAL VEDY A TECHNIKY AMAVET 2025. Bratislava: AMAVET.

WEB stránky:

WWW.AMAVET.SK
WWW.FESTIVALVEDY.SK
WWW.JUNIORINTERNET.SK
WWW.ZVEDAVIVEDCI.SK

ANALÝZA FINANCOVANIA 2025

PRÍJMY

%

Dotácia MŠVVaŠ SR	22,85
Dotácia verejnej správy	18,88
Členské príspevky	0,21
2 percentá	2,25
Ostatné príjmy, dotácie PO	6,15
Ostatné príjmy, dotácie FO	49,66

SPOLU

100,00

VÝDAJE

%

Mzdy, platy, dohody	15,40
Poistné a príspevky	5,57
Tovary a ostatné služby	68,33
Bežné transfery AMAVET klubom	10,70

SPOLU

100,00

POĎAKOVANIE

Ďakujeme všetkým spoločnostiam a inštitúciám za ich podporu, spoluprácu a nasadenie, ako aj dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na organizovaní podujatí AMAVET. Vaša pomoc a angažovanosť významne prispeli k úspechu našich aktivít. Veľmi si to vážime.

Osobitne ďakujeme Júlii a Simone Kekelárovej, Adamovi Pančákovi, Mariánovi Babinčákovi, Jozefovi Ristvejovi st, Vladimírovi Kováčikovi, Vladimírovi Mešterovi, Martinovi Mikulášovi, Tatiane Pitoňárovej, Nine Gurňárovej, Barbore Hudecovej, Janke a Jane Šošovičkovej, Karin Ikovej, Dagmar Dokhshukaev, Veronike Cíchovej, Olívii Molnárovej, Ondrejovi Škorňákovi, Hanke Hladíkovej, Adamovi Kovalčíkovi, Alžbete Bačovej, Serafíne Antonovej, Tomášovi Kajanovi, Tímei Žitňárovej, Izabele Haškovej, Maxovi Galovi, Dominike Gnebusovej.

Naše poďakovanie patrí aj všetkým členom Odborných hodnotiacich komisií na súťažiach Festival vedy a techniky AMAVET 2025, Festival štyroch živlov AMAVET 2025 a Junior Internet AMAVET 2025.

Za rok 2025 úprimne ďakujeme:

ZÁŠTITA

IT Asociácia
Slovenska
DIGITALIZUJEME BUDUCOSŤ

ODBORNÍ GARANTI

HLAVNÍ PARTNERI

PARTNERI

Vysoká škola
výtvarných umení
v Bratislave

Marek Gogoľ

MEDIÁLNÍ PARTNERI

ZAHRANIČNÍ PARTNERI

SCHWEIZER JUGEND FORSCHT
SCIENCE ET JEUNESSE
SCIENZA E GIOVENTÙ

Názov: Výročná správa AMAVET 2025
Zostavil: Ing. Ján Nemec
Editor: Ing. Gabriela Kukolová
Vydavateľ: Asociácia pre mládež, vedu a techniku
Sídlo: Hagarova 4, 831 51 Bratislava
Web: www.amavet.sk
Náklad: 150 ks
Rok vydania: 2026
Tlač: P.M.P Tlačiareň, spol. s r. o.
ISBN: 978 – 80 – 69092 – 08 – 2
Neprešlo jazykovou úpravou.

AMAVET - LAUREÁT CENY ZA VEDU A TECHNIKU 2018 V KATEGÓRII POPULIZÁTOR

